

MONITORIZAREA MASS-MEDIEI ÎN CAMPANIA ELECTORALĂ

pentru alegerile prezidențiale și referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024

Raport nr.3
4 – 10 octombrie 2024

Realizarea acestui raport de monitorizare a fost posibilă datorită suportului generos din partea poporului american și britanic prin intermediul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) și Ambasadei Marii Britanii la Chișinău. Conținutul acestui material ține de responsabilitatea Centrului pentru Jurnalism Independent și nu reflectă în mod necesar viziunea Regatului Unit, USAID sau a Guvernului Statelor Unite.

I. DATE GENERALE

1.1 Obiectivul proiectului: Monitorizarea și informarea publicului asupra comportamentului editorial al instituțiilor mass-media în campania electorală pentru alegerile prezidențiale din Republica Moldova și pentru referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024.

1.2 Perioada de monitorizare: 20 septembrie – 20 octombrie 2024.

1.3 Criteriile de selectare a instituțiilor mass-media supuse monitorizării:

Instituțiile mass-media au fost selectate în baza următoarelor criterii: a) forma de proprietate; b) limba de difuzare; d) disponibilitatea de a reflecta campania electorală.

1.4 Mass-media monitorizate: Cinema 1, Exclusiv TV, Gagauziya Radio Televizionu (GRT), Jurnal TV, Moldova 1, N4, Pro TV Chișinău, TV 8, TVC 21, TVR Moldova.

1.5 Obiectul monitorizării TV:

a) principalul buletin informativ de știri; b) emisiuni cu caracter electoral; c) dezbaterile electorale.

1.6 Cadrul metodologic

Date statistice: Datele au fost colectate și analizate în baza unei metodologii de monitorizare elaborate pentru Centrul pentru Jurnalism Independent de Oxford Media Research Center în cadrul proiectelor de monitorizare ale Organizației Internaționale Campania Globală pentru Libertatea de Exprimare „Articolul XIX”. Metodologia a fost actualizată în 2019 cu asistența experților organizației Osservatorio di Pavia din Italia.

Caracteristicile acestei metodologii sunt următoarele: folosirea indicatorilor 1) cantitativi, inclusiv tipul, durata, tematica mediatizării, sursele materialelor jurnalistice, frecvența și durata apariției actorilor politici și candidaților electorali în știri, emisiuni și dezbateri și 2) calitativi, stabilindu-se tonalitatea reflectării (contextul apariției și atitudinea mass-media față de actorii politici și candidații electorali).

Fiecare știre sau opinie este supusă unei evaluări de conținut și de context, pentru a determina dacă sunt favorabile sau defavorabile unui sau altui partid /unui sau altui concurent electoral. Un conținut și/sau un context al știrii pozitiv ori negativ nu indică neapărat tendențiozitatea sau partizanatul instituției media care difuzează știrea. E posibil ca știrea să favorizeze sau să defavorizeze pe unul dintre protagoniști, și, cu toate acestea, să fie echidistantă și corectă din punct de vedere profesional. Numai dacă există tendința, pe o anumită perioadă de timp, ca unul dintre protagoniști să fie constant favorizat sau defavorizat, atunci se poate spune că e vorba despre un dezechilibru.

ABREVIERI

APC – Administrația publică centrală
APL – Administrația publică locală
ALDE – Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa
AUR – Alianța pentru Unirea Românilor
CEC - Comisia Electorală Centrală
CUB – Coaliția pentru Unitate și Bunăstare
DA – Partidul Democrația Acasă
MAN- Mișcarea Alternativa Națională
PAS - Partidul Acțiune și Solidaritate
PCRM – Partidul Comuniștilor din Republica Moldova
PDCM – Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei
PN – Partidul Nostru
PPDA – Partidul Platforma Demnitate și Adevăr
PSRM – Partidul Socialiștilor din Republica Moldova
PVEM – Partidul Verde Ecologist din Moldova
PSDE - Partidul Social Democrat European
PDMM - Partidul Democrat Modern din Moldova

II. ANALIZA DATELOR

CONCLUZII GENERALE

În perioada 4-10 octombrie 2024, cele 10 posturi de televiziune monitorizate au difuzat în total 316 materiale cu tangență electorală directă și indirectă, cu volumul total de aproximativ 58,8 ore. Dintre acestea, 270 au fost știri, 37 emisiuni și nouă - dezbateri. Cele mai abordate subiecte au vizat domeniul politic (76 de ori), procesul electoral (54), corupția, inclusiv cea electorală (43), integrarea europeană (35), probleme sociale (21), referendumul (14), problemele economice (12) etc. Posturile monitorizate au informat despre activități de campanie ale candidatelor și candidaților în cursa electorală pentru funcția de președinte al Republicii Moldova și ale participanților la referendumul constituțional, despre activitatea Comisiei Electorale Centrale, acțiuni ale poliției și procuraturii de deconspirare a unei presupuse scheme de corupere electorală a alegătorilor și finanțarea ilegală a unui partid politic. Subiectele cu caracter electoral indirect au vizat de cele mai multe ori activități desfășurate de reprezentanții administrației publice centrale, în măsură să-i favorizeze sau defavorizeze pe unii actori electorali.

Protagoniști/surse. În materialele analizate, cel mai des au fost citați/menționați cetățenii (183), reprezentanți ai Guvernului (149), ai CEC (64), poliției și procuraturii (64), diplomați și oficiali străini (64), experți (41). Dintre candidatele și candidații electorali pe primele cinci locuri din perspectiva frecvenței apariției se situează Maia Sandu, candidată PAS, cu 66 de apariții/mențiuni, Victoria Furtună, candidată independentă, și Alexandr Stoianoglo, candidat PSRM, cu câte 39 și 38 de apariții, respectiv. Urmează Renato Usatîi, candidatul Partidului Nostru, și Irina Vlah, candidată independentă, cu câte 29 de apariții fiecare. Din perspectiva spațiului alocat aparițiilor directe în materialele electorale, pe primul loc se plasează Victoria Furtună (203 minute), urmată de Andrei Năstase, candidat independent (199 minute), Octavian Țicu (150 minute), Natalia Morari (102 minute) și Tudor Ulianoschi (91 minute). În top trei al partidelor citate/vizate în știri, emisiuni și dezbateri intră fostul Partid Șor, declarat neconstituțional (97 de ori), PAS (60 de ori) și Partidul „VICTORIE” (36 de ori).

Tonalitate. Guvernul este entitatea care a avut cele mai multe apariții în context pozitiv (51), dar și negativ (38), în 59 de cazuri fiind reflectat neutru. Candidatele și candidații electorali, în majoritatea cazurilor, au fost reflectați neutru. Maia Sandu a avut cele mai multe apariții în lumină negativă (23), dar și pozitivă (10 ori), în restul cazurilor tonalitatea fiind neutră (33). Sandu a beneficiat în același timp de materialele pozitive despre activitatea administrației publice centrale și a PAS-ului (76 în total) și a fost în egală măsură defavorizată de materiale în lumină negativă la adresa acestor instituții (73 în total). Victoria Furtună a avut 10 apariții în lumină negativă și patru în lumină pozitivă, în celelalte cazuri fiind vorba despre o abordare neutră (25). Alexandr Stoianoglo, Renato Usatîi și Irina Vlah au fost reflectați preponderent neutru, dar au avut apariții și în context negativ (câte 6, 4 și 5 ori fiecare) și pozitiv (2, 3 și 2 ori, respectiv). Ceilalți competitori și competitoroare în cursa electorală au apărut preponderent în context neutru.

Fostul Partid Șor, declarat neconstituțional, Partidul „VICTORIE” și PAS au avut cele mai multe apariții în context negativ – 81, 32 și 31 ori, respectiv, iar tonalitatea reflectării celorlalte partide a fost preponderent neutră.

Gender. De cele mai multe ori, în materialele relevante au fost citați/menționați surse și protagoniști bărbați (49%), în scădere cu șase puncte procentuale față de perioada precedentă de raport (27 septembrie – 3 octombrie 2024). Rata femeilor a fost de 30,6%, în creștere cu 3,1 puncte procentuale. Sursele de sex feminin au fost preponderent din rândul candidatelor pentru funcția de președinte al Republicii Moldova și din rândul cetățenilor care au participat la sondajele de tip Vox Populi.

CONCLUZII PER POST

Cinema 1 a reflectat scrutinul în știri și emisiuni cu participarea tuturor candidatelor și candidaților electorali și partidelor participante în referendum. Tonalitatea reflectării acestora a fost în majoritatea cazurilor neutră. Maia Sandu, candidata PAS, a apărut mai mult negativ, de regulă fiind menționată în context negativ în emisiuni, dar și în lumină pozitivă și neutră, de cele mai multe ori în știri. În lumină pozitivă și neutră au apărut și Renato Usatîi, Natalia Morari, Vasile Tarlev, Ion Chicu și Tudor Ulianovschi, iar ceilalți candidați au fost reflectați doar neutru. Partidele politice au fost reflectate preponderent neutru, cu excepția Partidului „VICTORIE” și ex-Partidul Șor, declarat neconstituțional, care au apărut mai mult în lumină negativă. Tonalitatea reflectării instituțiilor statului a fost preponderent neutră, dar și pozitivă, și negativă. Guvernul a avut mai multe apariții în lumină pozitivă, iar Președinția și Parlamentul – în lumină neutră.

Exclusiv TV a urmărit activitățile electorale, reflectând majoritatea candidatelor și candidaților pentru funcția de președinte al Republicii Moldova, cu excepția lui Renato Usatîi, candidatul Partidului Nostru. Majoritatea acestora au fost reflectați negativ și pozitiv, în funcție de contextul materialelor. Candidata PAS, Maia Sandu, a apărut preponderent în lumină neutră și negativă, Tudor Ulianovschi, Vasile Talev și Irina Vlah – atât în lumină pozitivă, cât și negativă, Natalia Morari – doar în lumină pozitivă, iar ceilalți - neutră. Partidele la care s-a făcut referire în știri și emisiuni au apărut mai mult neutru, cu excepția fostului Partid Șor și PAS, care au fost defavorizați de apariții în context negativ. Tonalitatea reflectării reprezentanților APC a fost mai mult neutră.

Postul regional de televiziune publică **GRT** a reflectat sumar campania în știri, subiectele electorale fiind abordate în special în emisiuni prin filtrul critic al moderatorilor și experților. Tonalitatea actorilor electorali menționați în materialele monitorizate a fost de cele mai multe ori neutră, cu excepția Maiei Sadu, candidată PAS, care a avut cele mai multe apariții negative, în special în emisiuni. Administrația publică centrală și partidul de guvernământ PAS au apărut mai mult în lumină negativă, iar fostul Partid politic Șor, declarat neconstituțional, a avut apariții neutre și pozitive.

Jurnal TV a oferit acces direct în știri tuturor candidaților electorali înregistrați în cursa pentru funcția de președinte ale țării, și majorității partidelor participante la referendum, care au participat la dezbateri. Postul a tratat egal concurenții în știri, informând despre întâlnirile/promisiunile electorale ale tuturor, tonalitatea reflectării fiind în majoritatea cazurilor neutră, iar uneori pozitivă sau negativă. Partidele politice participante la referendum au fost reflectate neutru. Dintre alți actori politici, fostul Partid Șor și Partidul „VICTORIE” au fost reflectați preponderent negativ. Tonalitatea reflectării Guvernului, Președinției și Parlamentului a fost preponderent neutră.

Postul public de televiziune **Moldova 1** a reflectat campania electorală atât în buletinele de știri, cât și în dezbateri organizate atât pentru referendum, cât și pentru alegerile prezidențiale. În perioada de raport, șase candidați au avut acces în materialele postului public de televiziune, tonalitatea reflectării acestora fiind în majoritatea cazurilor neutră. Maia Sandu nu a avut intervenții directe în calitate de candidată a PAS, dar a continuat să fie avantajată de tonalitatea pozitivă a numărului relativ mare de materiale privind activitatea Executivului.

N4 a reflectat campania electorală atât în știri, cât și în emisiuni/dezbateri, oferind acces în buletinele informative tuturor candidaților înregistrați în cursa electorală. Postul a adoptat în continuare o tonalitate diferită în raport cu concurenții electorali, instituțiile statului, dar și cu partidul de guvernământ în știri și emisiuni/dezbateri. Maia Sandu a fost avantajată în știri, inclusiv prin știri despre activitatea Guvernului, și a fost defavorizată în emisiuni și dezbateri, implicit prin mențiunile despre Executiv și PAS. Contracandidații ei, prezenți în emisiuni și dezbateri, au beneficiat de apariții ce i-au pus în lumină pozitivă.

Pro TV Chișinău a oferit acces în știri tuturor celor 11 candidați electorali prin apariții/mențiuni. În perioada de raport nu a fost observată o favorizare sau defavorizare evidentă a vreunui candidat la funcția de șef al statului. La fel, majoritatea partidelor politice la care s-a făcut referire în știri și emisiuni, au fost reflectate neutru, cu excepția ex-Partidului Șor și a Partidului „VICTORIE”, care au apărut preponderent negativ. Tonalitatea reflectării instituțiilor statului a fost de cele mai multe ori neutră, în două situații contextul apariției Guvernului și Președinției fiind pozitiv.

TV8 a reflectat campania electorală mai mult prin prisma activităților CEC, reflectând cinci din cei 11 candidați înscriși în cursa electorală din perspectiva profilurilor de integritate elaborate de redacție. De cele mai multe ori, aceștia au fost prezentați negativ. Partidele politice la care s-a făcut referire în știri și

emisiunile relevante monitorizării și APC au apărut mai mult neutru.

TVC21 a continuat informarea succintă despre campania electorală în buletinele News Digest. În emisiunile postului de televiziune au avut acces direct trei concurenți electorali din cei 11, toți fiind puși în lumină pozitivă. Dintre candidați, Maia Sandu a fost defavorizată de cele mai multe mențiuni negative în emisiuni. Ea a mai fost defavorizată de mențiunile în lumină negativă ale PAS, partidul care a desemnat-o în calitate de candidată la funcția de șefă a statului, precum și de aparițiile/mențiunile cu tonalitate negativă ale Guvernului.

TVR Moldova a oferit acces în știri tuturor concurenților electorali. Maia Sandu a fost avantajată de cele mai multe apariții/mențiuni în context pozitiv, iar Victoria Furtună a fost dezavantajată de cele mai multe apariții în context negativ. Ceilalți concurenți au fost reflectați neutru. Prin transfer de imagine, Maia Sandu a fost favorizată și de majoritatea materialelor despre activitatea Executivului, dar și de aparițiile/mențiunile cu tonalitate pozitivă ale partidului de guvernământ.

Cinema 1

În perioada 4-10 octombrie 2024, postul de televiziune Cinema 1 a difuzat 49 de materiale cu caracter electoral direct sau indirect, dintre care 45 știri și patru emisiuni. Volumul total alocat a fost de 365 min. sau aproximativ șase ore de emisie. Patru din materialele relevante au fost inserate primele în buletine, iar restul – în interiorul acestora.

Tematica. Subiectele abordate în știri și emisiuni au fost diverse și s-au axat pe procesul electoral (8), domeniul economic și politic (câte 8 și 7, respectiv), corupție, probleme sociale și referendum (5, 4 și 3 ori, respectiv), fiind abordate și teme privind educația, diaspora, problema transnistreană, integrarea europeană etc. În această perioadă, Cinema 1 a ținut în vizor activitățile de campanie ale candidatelor și candidaților electorali, a informat despre activitatea CEC, despre proceduri de vot pentru studenți, primele voturi prin corespondență, tipărirea buletinelor, deschiderea doar a două secții de vot în Rusia, protestul PCRМ cu referire la confiscarea materialelor de către poliție, despre rapoarte ale societății civile privind desfășurarea scrutinului, implicarea copiilor în agitație electorală la Comrat, și a pus în discuție referendumul constituțional. Cinema 1 nu a informat despre activitățile poliției și procuraturii de contracarare a finanțării ilegale a partidelor și corupere electorală. Totodată, postul a avut mai multe materiale cu caracter electoral indirect cu participarea directă a reprezentanților Guvernului, în care au fost reflectate astfel de subiecte precum un proiect al Ministerului Energiei ce prevede servicii de termoficare eficientă energetic pentru mii de locuințe din Chișinău, promisiunile prim-ministrului că Guvernul va face tot posibilul să ridice pensiile, renovarea unor blocuri la Institutul Mamei și Copilului, sprijinul de 1,8 miliarde de euro promis de UE, donația de microbuze școlare din partea României etc.

Protagonisti/surse. În materialele relevante de cele mai multe ori au fost citați/menționați reprezentanții CEC (18 ori) și ai Guvernului (20 de ori), urmași de APL și experți (câte 8 ori), diplomați și oficiali străini, poliția și procuratura (câte 7 ori), cetățeni, reprezentanți ai societății civile, ai Bisericii, judecători/avocați etc.

Postul a oferit acces în știri tuturor candidatelor și candidaților electorali. Dintre aceștia, pe primul loc s-a situat Maia Sandu, candidata PAS, care a avut cele mai multe apariții și/sau mențiuni, cu durata apariției de 3424 de secunde (mențiuni și apariții în imagini) și vorbire directă de 161 de secunde. Sandu este singura candidată în cazul căreia se observă o discrepanță mare între spațiul aparițiilor indirecte (apariție în imagine sau menționarea de către invitații emisiunilor) și spațiul oferit pentru vorbire directă. Din perspectiva duratei apariției și a vorbirii directe, pe primele locuri se situează candidații independenți Andrei Năstase, Victoria Furtună, Tudor Ulianovschi și Natalia Morari, care, pe lângă apariții în știri, au participat și la câte o emisiune.

Dintre reprezentanții partidelor politice, cel mai des au fost menționați și/sau citați, cei ai PAS și ai fostului Partid Șor, declarat neconstituțional. Ultimul, alături de alte patru partide, a fost menționat în materiale, fără a fi citați direct.

Dintre instituțiile statului, de cele mai dese ori au fost citați reprezentanții Guvernului (20 de ori, 1100 de secunde apariție indirectă în imagini și mențiuni, și 290 de secunde vorbire directă). Reprezentanții Președinției au fost citați sau menționați în cinci materiale, timp de 193 de secunde, și vorbire directă de 91 de secunde, iar ai Parlamentului - de trei ori, timp de 15 secunde, fără vorbire directă.

Frecvența, durata apariției și a intervenției directe a candidaților și candidaților electorali în știri și emisiuni, sec.

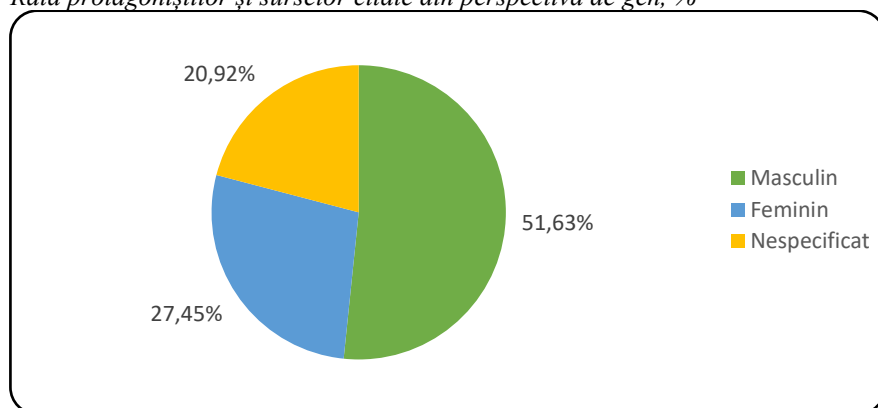
Protagoniști	Afilieri politică	Frecvența	Durata apariției (sec)	Durata vorbirii directe (sec)
Maia SANDU	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	9	3424	161
Alexandr STOIANOGLO	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	5	283	155
Victoria FURTUNĂ	Candidată independentă	4	3206	3016
Tudor ULIANOVSKI	Candidat independent	3	3478	3390
Renato USATÎI	Partidul Politic „Partidul Nostru”	3	174	104
Andrei NĂSTASE	Candidat independent	3	4050	3982
Ion CHICU	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	3	197	95
Natalia MORARI	Candidată independentă	3	4281	3921
Octavian ȚÎCU	Blocul Electoral „ÎMPREUNĂ”	2	98	39
Irina VLAH	Candidată independentă	2	108	47
Vasile TARLEV	Partidul Politic Partidul pentru Viitorul Moldovei	2	88	36

Frecvența, durata apariției și a intervenției directe a partidelor politice în știri și emisiuni, sec.

Protagoniști	Frecvența	Durata apariției (sec)	Durata vorbirii directe (sec)
Partidul Acțiune și Solidaritate	6	1878	85
Ex-Partidul Politic „Șor”	5	398	0
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	4	58	26
Partidul Verde Ecologist	2	49	49
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	2	57	47
Blocul Electoral „ÎMPREUNĂ”	1	5	0
Partidul Național Moldovenesc	1	23	23
Partidul Politic „RENAȘTERE”	1	5	0
Partidul Politic „VICTORIE”	1	5	0
Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”	1	5	0

Gender. Majoritatea materialelor relevante au fost dezechilibrate din perspectiva gender, de cele mai dese ori în calitate de surse/protagoniști fiind citați/menționați bărbați – în jur de 51,6% , în creștere cu 4,2 puncte procentuale față de perioada precedentă de raport (27 septembrie – 3 octombrie 2024). Femeilor le-au revenit aproximativ 27,5% din total, cu 3,7 puncte procentuale mai mult.

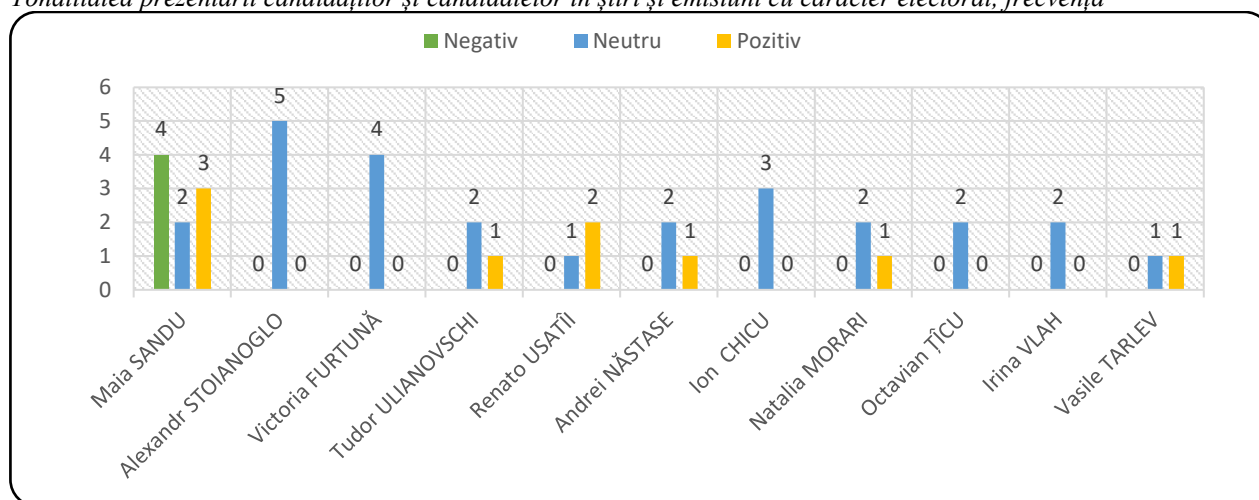
Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %

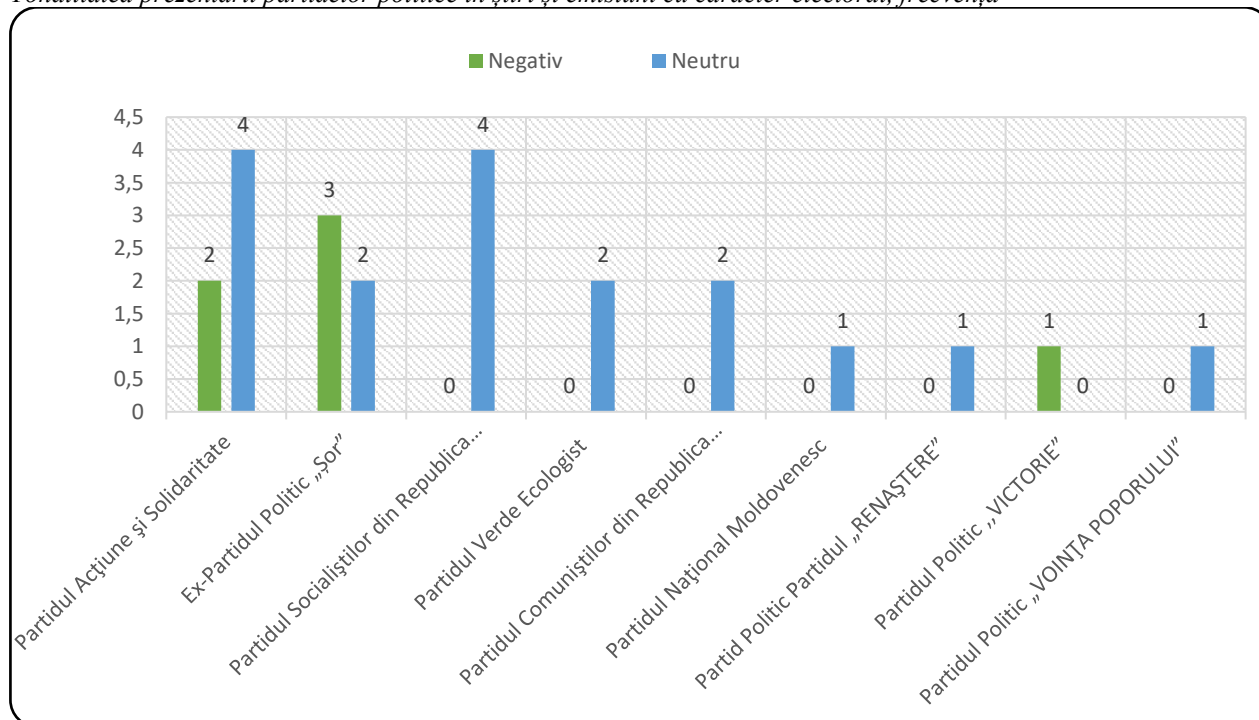
Tonalitate. Tonalitatea reflectării candidaților electorali a fost în majoritatea cazurilor neutră. Maia Sandu, candidata PAS, a apărut mai mult negativ (4 materiale, de regulă fiind menționată în context negativ în emisiuni), dar și în lumină pozitivă (3 ori) și neutră (3 ori), de cele mai multe ori în știri. De două ori în lumină pozitivă, în special în știri, a apărut Renato Usatîi, alături de Natalia Morari, Vasile Tarlev, Ion Chicu și Tudor Ulianovschi, care au avut câte o apariție în context pozitiv și una-două în context neutru. Ceilalți candidați au apărut doar neutru. Partidele politice au fost reflectate preponderent neutru, cu excepția Partidului „VICTORIE”, ex-Partidul Șor, declarat neconstituțional, care au fost prezentați mai mult în lumină negativă, și PAS, care a avut o apariție în context negativ.

Instituțiile statului au fost reflectate mai mult neutru, dar și pozitiv și negativ. Guvernul a avut nouă apariții în lumină neutră, șapte – în lumină pozitivă, iar de patru ori a fost menționat în context negativ. Președinția și Parlamentul au avut apariții preponderent neutre.

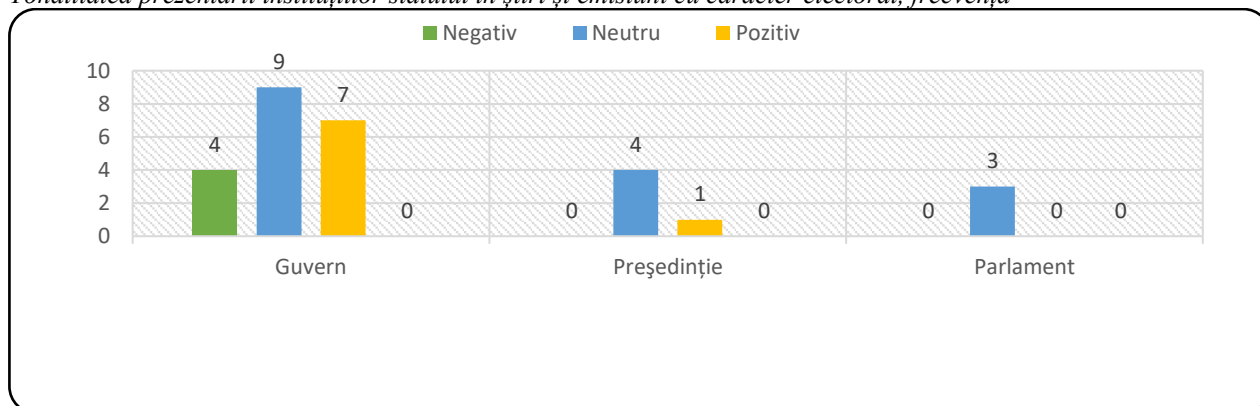
Tonalitatea prezentării candidaților și candidatelor în știri și emisiuni cu caracter electoral, frecvența

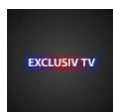
Tonalitatea prezentării partidelor politice în știri și emisiuni cu caracter electoral, frecvența

Tonalitatea prezentării instituțiilor statului în știri și emisiuni cu caracter electoral, frecvența

Exclusiv TV

Postul de televiziune Exclusiv TV a avut în perioada de raport 27 de știri și cinci emisiuni cu tangență electorală directă sau indirectă, cu volumul total de 518 minute sau 8,6 ore. Majoritatea știrilor au fost inserate în interiorul edițiilor de știri, iar cinci au deschis buletinele.

Tematica. Subiectele analizate au vizat mai mult domeniul politic și corupția electorală (câte 7 materiale), procesul electoral (5), integrarea europeană (3), precum și probleme sociale, problema transnistreană, educație etc. Principalele subiecte cu caracter electoral direct au vizat decizia de a deschide doar două secții de votare în Rusia și distrugerea a 26 de mii de buletine electorale care urmau să ajungă la secțiile de votare din această țară dacă ar fi fost mai multe secții de votare, proceduri de vot pentru tineri și activități pentru această categorie de votanți menite să încurajeze participarea lor la alegeri, votul prin corespondență în diasporă, rapoarte ale societății civile privind corectitudinea campaniei. Postul a reflectat pe larg activitatea poliției privind deconspirarea unei presupuse scheme de cumpărare a voturilor, perchezițiile în dosarul de finanțare ilegală a unei formațiuni politice de către un grup criminal organizat etc. Printre subiectele cu caracter electoral indirect se numără cele privind majorarea burselor prezidențiale pentru studenți, donații de microbuze școlare și de loturi de carte venite din România, promisiunile de susținere financiară (1,8 miliarde de euro) din partea Uniunii Europene, indemnizații unice pentru pensionari, planul de creștere economică a Republicii Moldova, prezentat de premierul Recean etc.

Protagoniști/surse. În știrile relevante, de cele mai multe ori au fost citați/menționați reprezentanții CEC (9 ori), experții (7 ori), cetățeni (4), urmași de reprezentanți ai societății civile, ai poliției/ judecători/avocați și oficiali din Guvern (câte o dată fiecare). Postul a reflectat 10 din cei 11 candidați electorali, opt dintre ei fiind invitații emisiunilor. Maia Sandu a apărut de cele mai multe ori pe ecran, beneficiind și de cel mai mare spațiu de emisie alocat pentru intervenții indirecte. Sandu a fost și protagonista la care s-au referit cel mai des invitații emisiunilor monitorizate, acțiunile ei în calitate de președintă, fiind supuse criticii. Ion Chicu a fost doar menționat de două ori, fără a fi citat, iar Renato Usatîi nu a avut nicio apariție.

Reprezentanții partidelor politice au fost doar menționați, fără a avea intervenții directe în știri și emisiuni. De cele mai multe ori au fost menționați reprezentanții fostului Partid Șor în contextul subiectelor privind finanțarea ilegală a unui partid și coruperea electorală a alegătorilor. PAS a avut cea mai mare durată a aparițiilor indirecte, fiind pus în discuție de participanții la emisiuni. Celelalte partide au fost menționate lapidar.

APC a apărut deseori în materiale, de cele mai multe ori fiind vorba despre Guvern (14 ori, 483 de secunde apariție și 380 de secunde vorbire directă), urmat de Parlament (4 ori, 182 de secunde apariție și 47 vorbire directă). Reprezentanții Președinției au fost vizați în două materiale, timp de 46 de secunde.

Frecvența, durata apariției și a intervenției directe a candidaților electorali în știri și emisiuni, sec.

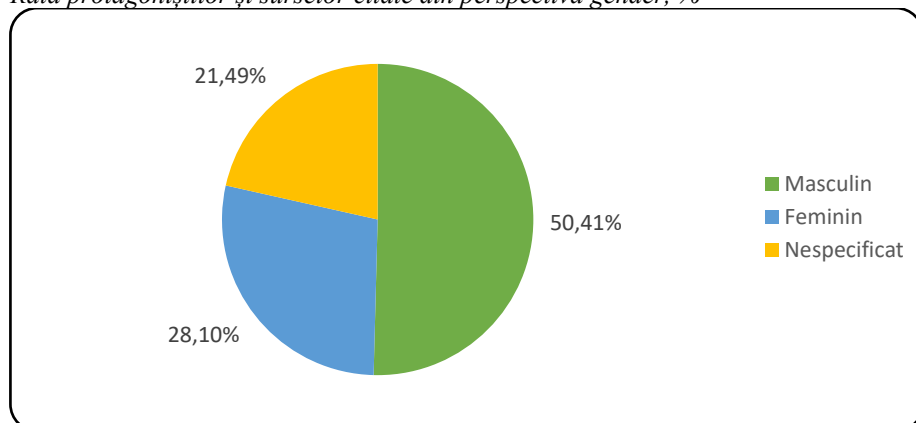
Protagoniști	Afilieră politică	Frecvența	Durata apariției (sec.)	Durata vorbirii directe (sec.)
Maia SANDU	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	10	2427	130
Tudor ULIANOVSKI	Candidat independent	3	2016	2000
Victoria FURTUNĂ	Candidată independentă	3	2270	2255
Alexandr STOIANOGLO	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	2	2270	2260
Andrei NĂSTASE	Candidat independent	2	2203	2200
Octavian ȚÎCU	Blocul Electoral „ÎMPREUNĂ”	2	2207	2200
Ion CHICU	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	2	20	0
Irina VLAH	Candidată independentă	2	2105	2100
Vasile TARLEV	Partidul Politic Partidul pentru Viitorul Moldovei	2	2203	2200
Natalia MORARI	Candidată independentă	1	2100	2100

Frecvența, durata apariției și a intervenției directe a partidelor politice în știri și emisiuni, sec.

Subiecți	Frecvența	Durata apariției (sec.)	Durata vorbirii directe (sec.)
Ex-Partidul Politic „Șor”	11	685	0
Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	8	4020	0
Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională	2	13	0
Blocul Electoral „ÎMPREUNĂ”	1	5	0
Partidul politic „Partidul Nostru”	1	5	0
Partidul Politic „VICTORIE”	1	50	0
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	1	5	0
Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	1	5	0

Gender. Rata protagoniștilor și surselor de sex masculin, citate sau menționate, a fost de 50,4%, cu aproximativ 1,5 puncte procentuale mai puțin decât în săptămâna precedentă. A scăzut și rata femeilor care a ajuns de la 35% la 28,1%.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva gender, %

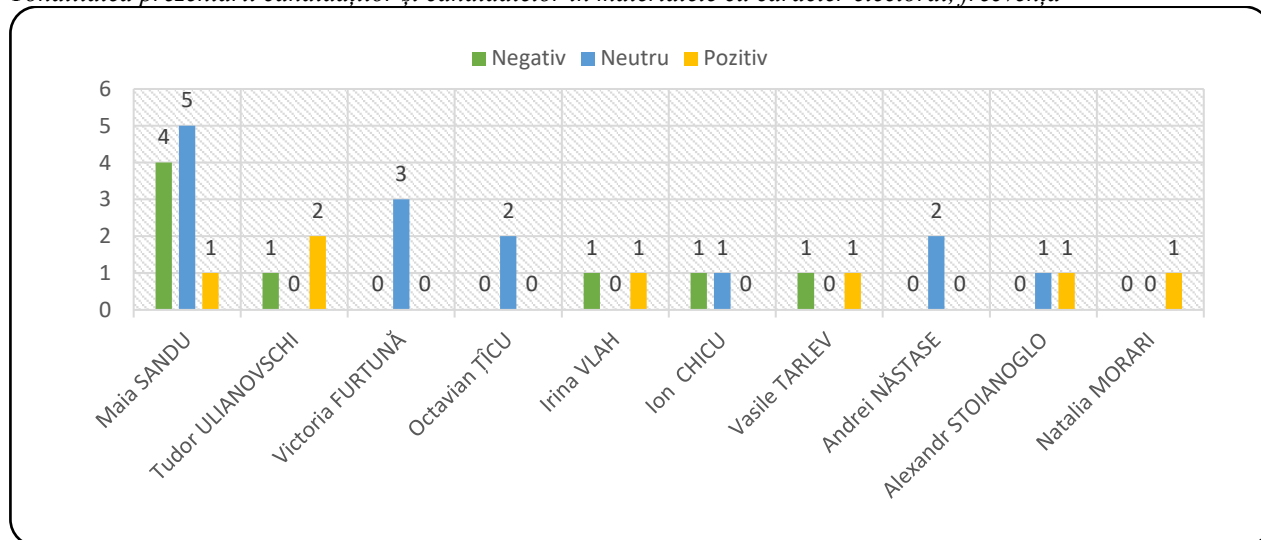
Tonalitate. Candidata PAS, Maia Sandu, a fost reflectată preponderent în lumină neutră (5), dar și negativ (4), beneficiind în același timp și de tonalitatea pozitivă a unei știri. Ceilalți candidați au fost reflectați diferit: Tudor Ulianovschi a avut două apariții pozitive și una negativă, Vasile Talev și Irina Vlah – câte o apariție

pozitivă și una negativă, Victoria Furtună, Andrei Năstase și Octavian Țicu au apărut doar neutru (3, 2 și o dată, respectiv), iar Natalia Morari – o dată pozitiv.

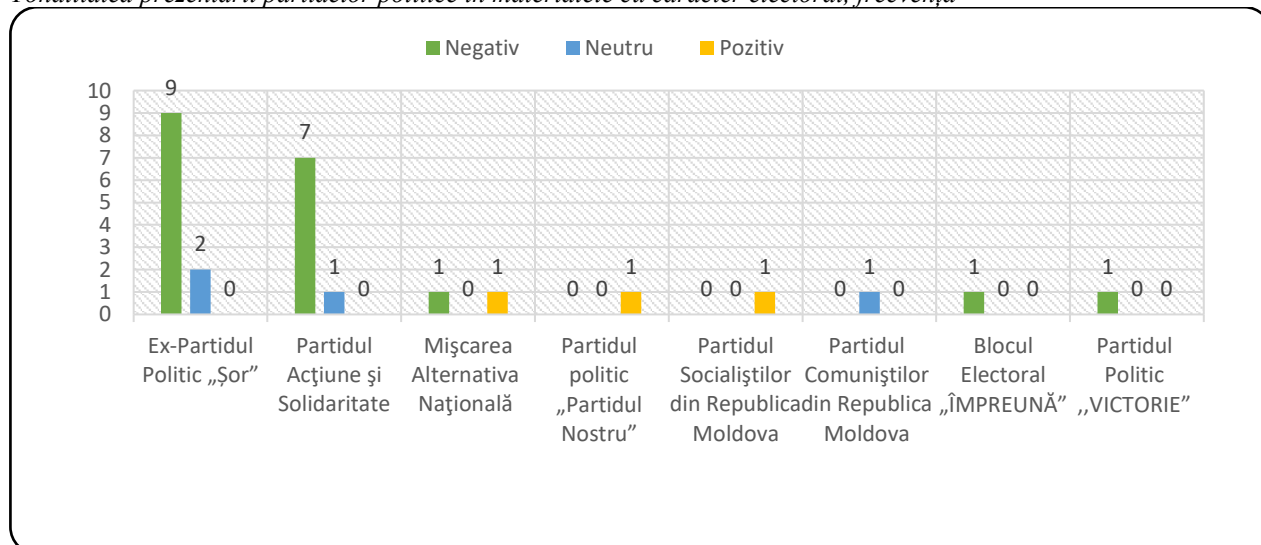
Partidele la care s-a făcut referire au apărut atât negativ - fostul Partid Șor (9 ori), PAS (7 ori), „VICTORIE” (o dată), Blocul Electoral „ÎMPREUNĂ” (o dată), cât și pozitiv - MAN, Partidul Nostru și PSRM – câte o dată fiecare, PCRM având o apariție în context neutru.

Tonalitatea reflectării reprezentanților Guvernului a fost de cinci ori pozitivă și nouă ori neutră, a Parlamentului - o dată pozitivă și de trei ori neutră, iar ai Președinției în egală măsură pozitiv (1) și neutră (1).

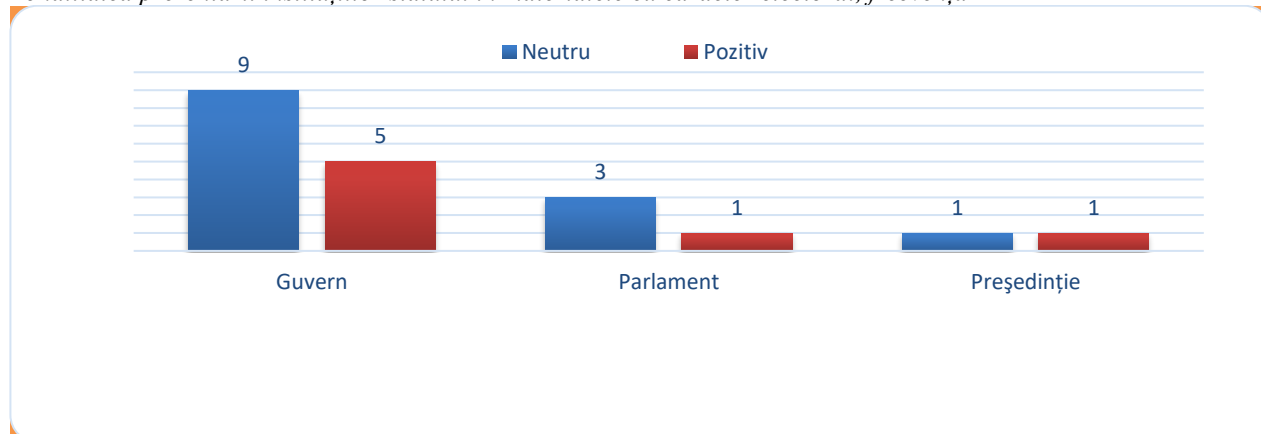
Tonalitatea prezentării candidaților și candidatelor în materialele cu caracter electoral, frecvența

Tonalitatea prezentării partidelor politice în materialele cu caracter electoral, frecvența

Tonalitatea prezentării instituțiilor statului în materialele cu caracter electoral, frecvența

GRT

În perioada de raport, postul regional de televiziune publică Gagauziya RadioTelevizionu (GRT) a reflectat sumar campania electorală în știri (7) și emisiuni (5), alocând în total 261 de minute sau aproximativ 4,3 ore de spațiu de emisie.

Tematica. Subiectele abordate s-au referit doar la procesul electoral (8) și domeniul politic (4). GRT a reflectat activitatea CEC – câte o știre zilnic – informând despre tipărirea buletinelor de vot, despre procedura de vot pentru studenți, modalitatea de acreditare a observatorilor, întâlnirea membrilor CEC cu diplomați. Candidații și candidatele electorale au apărut doar în emisiuni, unde au avut apariții indirecte, fiind puși în discuție de invitații în studio. În cadrul emisiunilor s-a discutat despre desfășurarea campaniei electorale, politica internă și externă, cazul lui Igor Munteanu, care nu a fost înregistrat de CEC.

Protagoniști/surse. Materialele relevante au fost lipsite de diversitate din perspectiva surselor. De cele mai multe ori, în știri au fost citați/menționați cetățenii (8 ori), urmați de reprezentanții CEC (6 ori), experți (2 ori și APL (o dată), fiind vorba despre prezența bașcanei Evghenia Guțul la una dintre emisiuni.

Dintre candidați și candidate, din perspectiva frecvenței apariției, prima în top este Maia Sandu, care a fost mai mult menționată în patru știri și emisiuni (apariția indirectă de 2450 de secunde, fără vorbire directă), urmată de Alexandr Stoianoglo și Renato Usatîi cu o durată a apariției indirecte relativ mai mare decât în cazul celorlalți competitori pentru funcția de șef al statului. Victoria Furtună este singura care a avut acces direct la acest post de televiziune, prin participarea la o emisiune. Ceilalți au fost doar menționați în materialele relevante.

În perioada de raport, la postul GRT au apărut direct sau indirect reprezentanții a trei partide politice și reprezentanții ex-Partidului politic Șor, declarat neconstituțional. La partidul de guvernământ PAS s-a făcut referire de șapte ori, timp de 3990 de secunde, în principal în emisiuni, fără ca reprezentanții acestuia să fie citați direct. Reprezentanții altor două partide au participat la emisiuni, la care au discutat prin filtru critic acțiunile guvernării și ale candidatei PAS în alegeri.

Dintre instituțiile statului, în știri au fost menționați câte o dată reprezentanții Guvernului (timp de 25 de secunde, fără vorbire directă) și ai Președinției (1000 de secunde, fără vorbire directă)

Frecvența, durata apariției și a intervenției directe a concurenților electorali în știri și emisiuni, sec.

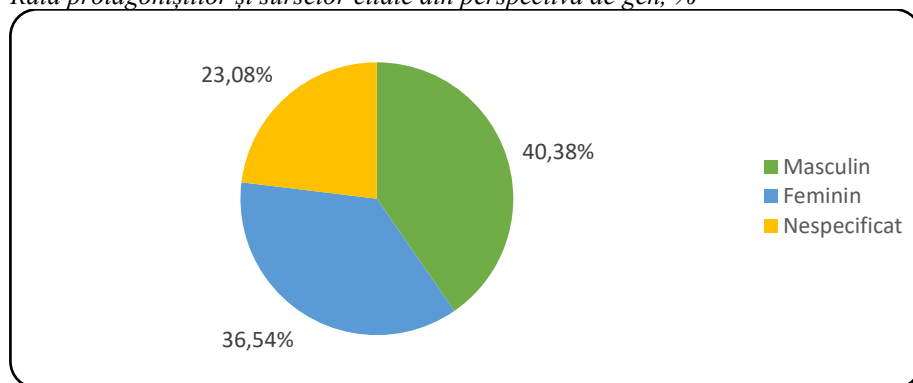
Protagoniști	Afiliere politică	Frecvența	Durata apariției (sec.)	Durata vorbirii directe (sec.)
Maia SANDU	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	4	2450	0
Alexandr STOIANOGLO	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	3	360	0
Renato USATÎI	Partidul Politic „Partidul Nostru”	2	300	0
Irina VLAH	Candidată independentă	2	62	0
Victoria FURTUNĂ	Candidată independentă	2	2120	1900
Tudor ULIANOVSKI	Candidat independent	1	20	0
Octavian ȚÎCU	Blocul Electoral „ÎMPREUNĂ”	1	60	0
Andrei NĂSTASE	Candidat independent	1	20	0
Vasile TARLEV	Partidul Politic Partidul pentru Viitorul Moldovei	1	20	0

Frecvența, durata apariției și a intervenției directe a partidelor politice în știri și emisiuni, sec.

Protagoniști	Frecvența	Durata apariției (sec.)	Durata vorbirii directe (sec.)
Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	7	3990	0
Ex-Partidul Politic „Șor”	3	1320	0
Partidul Politic Partidul Social Democrat European	1	1200	1100
Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare	1	3000	1200

Gender. Rata surselor/protagoniștilor de sex masculin citați/menționați a fost de 40,4%, în scădere cu 4,3 puncte procentuale, iar cea a femeilor a crescut cu apr. 36,5%, cu 4,8 puncte procentuale mai mult decât în perioada anterioară de raport. În jur de 23% au fost surse/protagoniști nespecificați – partide sau instituții.

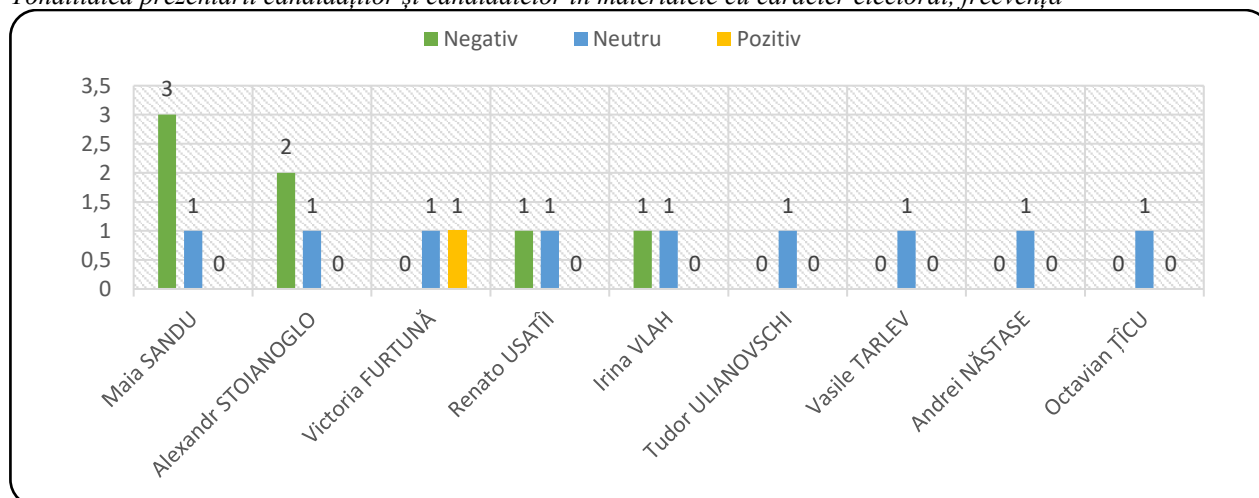
Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %

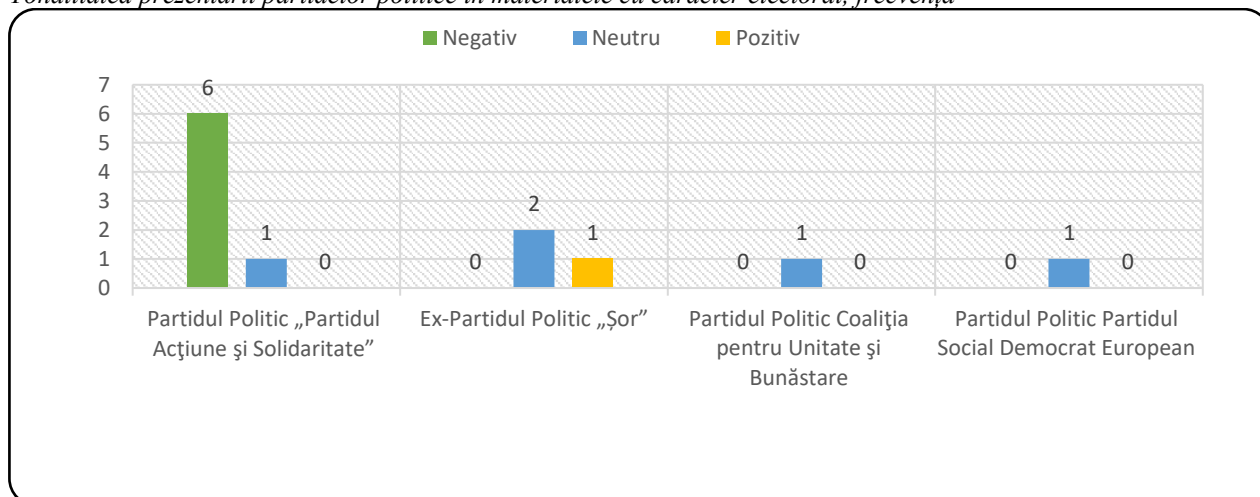
Tonalitate. Candidatele și candidații electorali au fost reflectați preponderent în lumină neutră și negativă. Victoria Furtună este singura candidată care a avut o apariție în lumină pozitivă, o dată fiind menționată în context neutru. Tonalitatea reflectării Maiei Sandu a fost preponderent negativă (3) și o dată neutru, a lui Alexandr Stoianoglo – de două ori negativ și o dată pozitiv. Renato Usatîi și Irina Vlah au avut câte o apariție negativă și una neutră, iar Vasile Tarlev, Tudor Ulianovschi, Andrei Năstase și Octavian Țicu au fost menționați câte o dată în context neutru.

Partidele politice menționate/citate în știri și emisiuni cu caracter electoral direct sau indirect au fost prezentate diferit: neutru și pozitiv în cazul fostului Partid Șor (2 ori și, respectiv o dată), mai mult negativ în cazul PAS (6 ori negativ și o dată neutru), CUB și PSDE fiind prezentați neutru. Reprezentanții administrației publice centrale au apărut câte o dată în lumină negativă.

Tonalitatea prezentării candidaților și candidatelor în materialele cu caracter electoral, frecvența

Tonalitatea prezentării partidelor politice în materialele cu caracter electoral, frecvența

Jurnal TV

Postul de televiziune Jurnal TV a difuzat în perioada de referință 36 de materiale cu caracter electoral direct și indirect, dintre care 31 de știri, două emisiuni și trei dezbateri. Volumul total al acestora a fost de 463 de minute sau 7,7 ore. În majoritatea cazurilor, știrile au fost incluse în interiorul buletinelor informative.

Tematica. Subiectele abordate au vizat domeniul politic (9) și, în egală măsură, procesul electoral, integrarea europeană și referendumul – câte șase ori fiecare, corupția electorală (4), probleme sociale, educație etc. Postul a informat, printre altele, despre activitățile de campanie și promisiunile electorale ale tuturor candidaților și candidaților, despre activitatea CEC - tipărirea buletinelor de vot, primele voturi în diasporă, deschiderea a două secții de votare în Rusia și nimicirea a 26 de mii de buletine, procedura de vot pentru tineri, activități de încurajare a tinerilor să participe la scrutin etc. Au fost ținute în vizor și subiectele privind activitatea poliției și procuraturii în contextul dosarelor privind finanțarea ilegală a unui partid și deconspirarea unei presupuse scheme de corupere electorală a alegătorilor. Postul a oferit acces în dezbateri partidelor cu diverse opțiuni de vot în cadrul referendumului, unii dintre aceștia fiind prezentați și în știri. Alte subiecte, cu caracter electoral indirect, au vizat activități cu participarea reprezentanților de vârf ai puterii, inclusiv materiale despre acordarea de vouchere pentru familii social-vulnerabile, proiecte finanțate de UE, premierea persoanelor în etate de ministrul Muncii și Protecției Sociale.

Protagoniști/surse. În materialele relevante difuzate de Jurnal TV, de cele mai multe ori au fost citați cetățenii (43 ori), care au participat la sondajele de tip Vox Populi, urmași de CEC și reprezentanții poliției și procuraturii (câte 11 ori), diplomați și oficiali străini și experți (câte 11 și 10 ori, respectiv), APL (7 ori) etc.

Postul Jurnal TV a oferit acces direct în știri tuturor candidaților și candidaților electorali, volumul aparițiilor indirecte și directe fiind relativ echilibrat. Dintre partidele politice, în perioada de raport în știrile și emisiunile relevante au fost citați/menționați mai mult reprezentanții fostului Partid Șor (17 ori), care a fost mai mult menționat, durata intervențiilor directe fiind mică, și ai PAS (4 ori), care a avut apariții directe, fiind vorba de participarea exponenților acestor partide la o emisiune. Alte partide au fost menționate în știri sau emisiuni, cu sau fără intervenții directe. În perioada de raport, Jurnal TV a organizat dezbateri în rândul participanților la referendum la care au participa 14 reprezentanți ai partidelor înregistrate în campanie cu opțiunea DA sau NU. PCRM nu a dat curs invitației de participare. Dezbaterile au fost echilibrate, majoritatea participanților beneficiind de tratament corect și echidistant.

Dintre instituțiile statului, de cele mai multe ori în materialele relevante au fost citați/vizați reprezentanții Guvernului (12). Spațiul alocat aparițiilor reprezentanților Guvernului în știri, emisiuni și dezbateri a fost de 416 secunde, cu intervenții directe de 191 de secunde, iar cei ai Președinției au avut șase apariții indirecte de 830 de secunde. Parlamentul a fost citat/menționat de cinci ori, timp de 56 de secunde.

Frecvența, durata apariției și a intervenției directe a concurenților și concurenților electorali în știri și emisiuni, sec.

Protagoniști	Afilieră politică	Frecvența	Durata apariției (sec)	Durata vorbirii directe (sec)
Victoria FURTUNĂ	Candidată independentă	5	129	80
Octavian ȚÎCU	Blocul Electoral „ÎMPREUNĂ”	4	97	62
Alexandr STOIANOGLO	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	4	114	52
Irina VLAH	Candidată independentă	4	393	73
Andrei NĂSTASE	Candidat independent	2	63	41
Renato USATÎI	Partidul Politic „Partidul Nostru”	2	67	15
Ion CHICU	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	2	56	34
Tudor ULIANOVSKI	Candidat independent	2	57	41
Natalia MORARI	Candidată independentă	2	52	33
Maia SANDU	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	2	46	28
Vasile TARLEV	Partidul Politic Partidul pentru Viitorul Moldovei	2	61	37

Frecvența, durata apariției și a intervenției directe a partidelor în știri și emisiuni, sec.

Subiecți	Frecvența	Durata apariției (sec)	Durata vorbirii directe (sec)
Ex-Partidul Politic „Șor”	17	2616	53
Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	4	977	817
Partidul Politic „VICTORIE”	3	68	0
Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	3	160	0
Partidul Politic MIȘCAREA RESPECT MOLDOVA	1	26	20
Partidul Politic Partidul Verde Ecologist	1	28	28
Partidul Politic Partidul Social Democrat European	1	12	0
Partidul Politic ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR	1	24	13

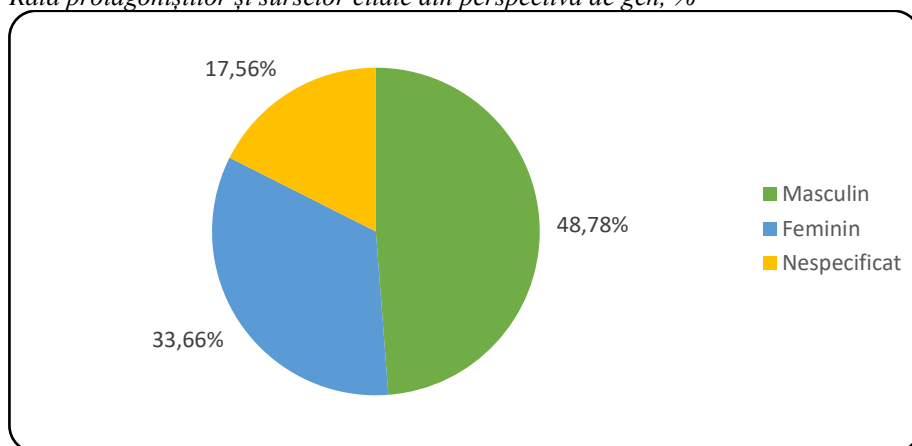
Frecvența, durata apariției și a intervenției directe a partidelor politice în dezbateri

Subiecți	Frecvența	Durata apariției (sec)	Durata vorbirii directe (sec)
Partidul Acțiune și Solidaritate	4	1080	720
Ex-Partidul Politic „Șor”	2	1050	0
Coaliția pentru Unitate și Bunăstare	2	930	720
MIȘCAREA RESPECT MOLDOVA	2	945	720
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	1	5	0
Partidul Politic „RENAȘTERE”	1	860	720
Partidul Verde Ecologist	1	855	720
Mișcarea Alternativa Națională	1	810	720
Partidul Politic „NOI”	1	860	720
Blocul Electoral „ÎMPREUNĂ”	1	850	720
Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa	1	855	720
Partidul Politic „Democrația Acasă”	1	860	720
ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR	1	855	720

Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”	1	830	720
Partidul Social Democrat European	1	860	720
Partidul Reîntregirii Naționale „ACASĂ”	1	855	720

Gender. Din perspectiva asigurării echilibrului de gen, în materialele relevante de la Jurnal TV au predominat sursele și protagoniștii de sex masculin – 48,8%, cu apr. trei puncte procentuale mai puțin decât în perioada 27 septembrie – 3 octombrie 2024. Rata procentuală a surselor și protagoniștilor de sex feminin a crescut cu apr. șapte puncte procentuale, ajungând la 33,7%.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %

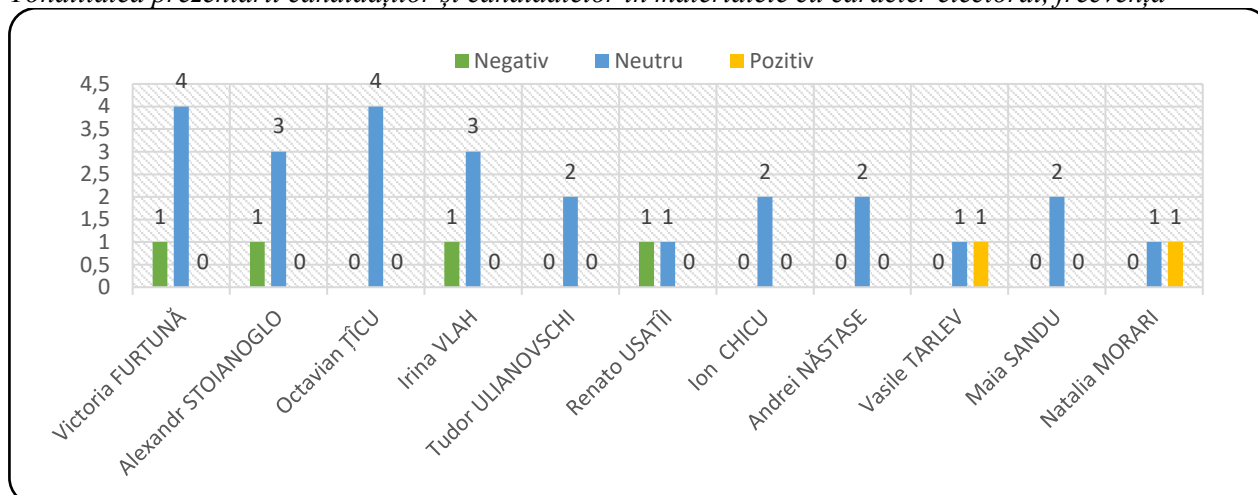

Tonalitate. Majoritatea știrilor și emisiunilor puse post de Jurnal TV au prezentat actorii electorali în lumină neutră. Victoria Furtună, Irina Vlah, Renato Usatîi și Alexandr Stoianoglo au avut câte o apariție în context neutru, restul aparițiilor fiind neutre. Tonalitatea reflectării Nataliei Morari și a lui Vasile Tarlev a fost neutră și pozitivă (câte o dată), iar în cazul celorlalți – doar neutră.

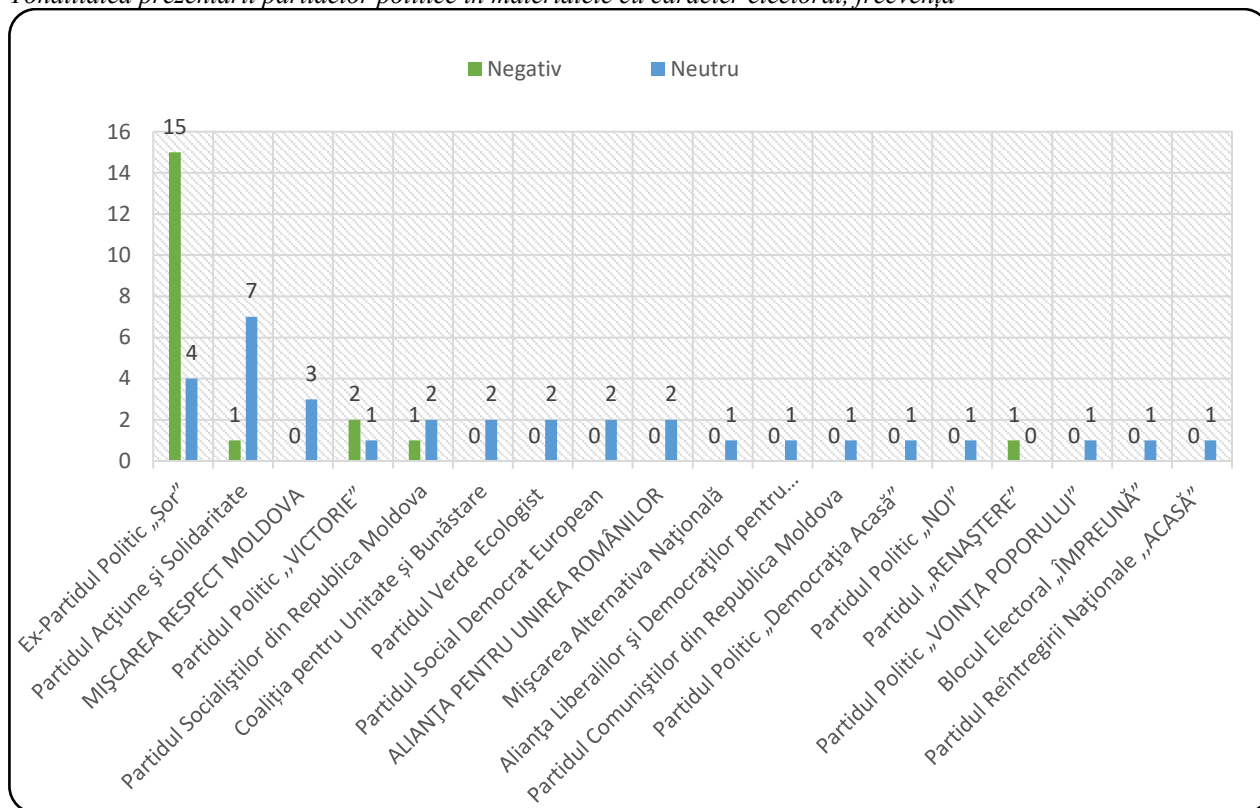
Tonalitatea apariției partidelor politice a fost în majoritatea cazurilor neutră, cu excepția fostului Partid Șor, care a avut cele mai multe apariții în context negativ (15). Partidul „VICTORIE” a avut două apariții negative, PAS, PSRM și „RENAȘTERE” – câte una, în restul cazurilor fiind vorba despre tonalitate neutră de reflectare.

Dintre instituțiile statului, cele mai multe apariții în lumină pozitivă a avut Guvernul (3 ori), predominând reflectarea în lumină neutră (8), fiind menționat o dată și în context negativ. Președinția a avut cinci apariții neutre și una pozitivă, iar Parlamentul – doar apariții neutre (5).

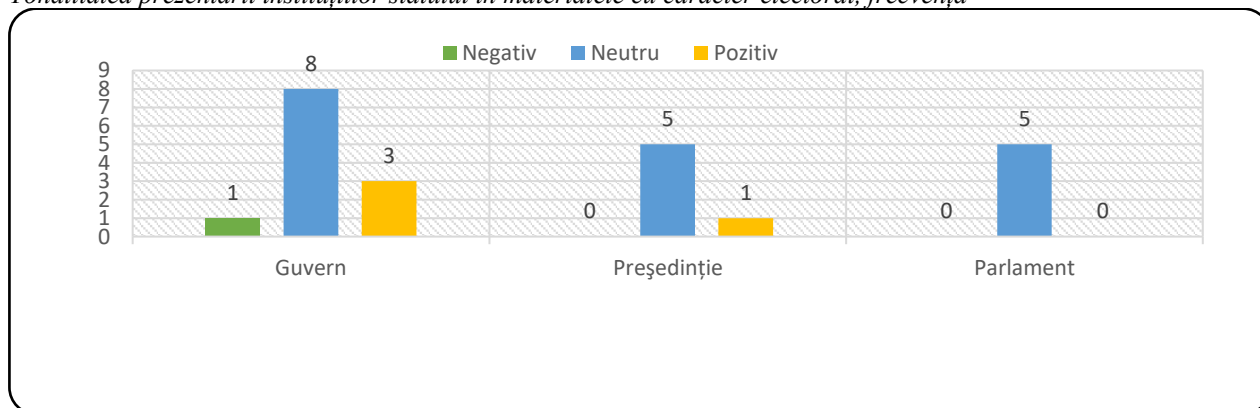
Tonalitatea prezentării candidaților și candidatelor în materialele cu caracter electoral, frecvența

Tonalitatea prezentării partidelor politice în materialele cu caracter electoral, frecvența

Tonalitatea prezentării instituțiilor statului în materialele cu caracter electoral, frecvența

Moldova 1

În perioada 4 – 10 octombrie 2024, postul public de televiziune Moldova 1 a difuzat 29 de știri cu caracter electoral direct și indirect, dar și patru dezbateri. Materialele monitorizate au avut o durată totală de 237 de minute sau aproape patru ore. 24 dintre știrile monitorizate au fost incluse în interiorul programului informativ, iar cinci au fost difuzate la începutul buletinelor de știri.

Tematica. Moldova 1 a abordat subiecte privind integrarea europeană și corupția în câte șase știri, relațiile externe și procesul electoral au fost reflectate în câte patru știri, domeniul politic în trei materiale, iar educația, problemele sociale și referendumul în câte două produse jurnalistice. Subiecte din alte domenii precum crima, economia, armata, cultura au fost abordate în câte un material.

În perioada de referință, Moldova 1 a informat despre vizita președintei Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, precum și despre ajutorul de 1,8 miliarde de euro oferit Republicii Moldova de către UE, vizita premierului României, Marcel Ciolacu, și donațiile de cărți și microbuze oferite de către România, dosarele penale privind coruperea alegătorilor, rezoluția Parlamentului European de sprijin a Republicii Moldova împotriva ingerinței Rusiei înaintea scrutinelor de pe 20 octombrie 2024, procedura de vot pentru persoanele

care își doresc să voteze la domiciliu, comentariile privind cele două secții de votare ce ar urma să fie deschise pe teritoriul Rusiei, tipărirea buletinelor de vot pentru secțiile de votare din Republica Moldova, rezultatele unui sondaj de opinie. Postul public de televiziune a mai reflectat evenimente sau activități cu participarea reprezentanților Guvernului.

În perioada 4 – 10 octombrie, Moldova 1 a difuzat în total patru dezbateri: două cu referire la referendumul constituțional republican și două privind alegerile prezidențiale cu participarea lui Renato Usatîi, Alexandr Stoianoglo, Ion Chicu, Irina Vlah și Vasile Tarlev. Maia Sandu nu a dat curs invitației.

Protagoniști/surse. De cele mai multe ori, materialele cu caracter electoral direct sau indirect de la Moldova 1 i-au avut în calitate de surse/protagoniști pe exponenții Executivului (20). Ei au avut o durată totală a apariției de 889 de secunde, cu o intervenție directă de 581 de secunde. Reprezentanții Guvernului sunt urmați de cetățeni (15), Poliție/Armată (14), diplomați sau oficiali de peste hotare (12). Președinția, prin prezența Maiei Sandu în rol de șefă a statului, a fost vizată în materialele de la Moldova 1 de patru ori, cu o durată totală a apariției de 31 de secunde și intervenție directă de 25 de secunde. Parlamentul a avut două apariții, cu o durată a apariției de 21 de secunde și fără intervenție directă.

Dintre cei 11 candidați înscriși în cursa electorală, acces în materialele relevante acestei monitorizări au avut șase concurenți electorali. Maia Sandu a avut cele mai multe apariții (3) fiind vorba despre mențiuni, fără intervenție în direct. Ceilalți au avut câte una-două apariții, toți având o durată a apariției și intervenției în direct mai mare pentru că au acceptat invitația la dezbaterile de la postul public de televiziune. Apariția lui Alexandr Stoianoglo este mai scurtă decât a altor concurenți care au participat la dezbateri pentru că a plecat din studioul la începutul emisiunii.

Dintre formațiunile politice, fostul Partid Șor, declarat neconstituțional, a avut cele mai multe apariții/mențiuni (7), fiind urmat de Partidul „VICTORIE” (3) și Partidul „RENAȘTERE” (2). Durata apariției mai lungi a cinci formațiuni politice se explică prin prezența reprezentanților acestor partide la cele două dezbateri privind referendumul republican constituțional.

Frecvența, durata apariției și a intervenției directe a candidatelor și candidaților electorali în știri, sec.

Protagoniști	Afilieră politică	Frecvența	Durata apariției (sec)	Durata vorbirii directe (sec)
Renato USATÎI	Partidul Politic „Partidul Nostru”	1	35	0
Irina VLAH	Candidată independentă	1	35	0
Alexandr STOIANOGLO	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	1	35	0
Maia SANDU	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	1	37	0

Frecvența, durata apariției și a intervenției directe a candidatelor și candidaților electorali în dezbateri, sec.

Protagoniști	Afilieră politică	Frecvența	Durata apariției (sec)	Durata vorbirii directe (sec)
Maia SANDU	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	2	40	0
Renato USATÎI	Partidul Politic „Partidul Nostru”	1	978	825
Alexandr STOIANOGLO	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	1	211	155
Vasile TARLEV	Partidul Politic Partidul pentru Viitorul Moldovei	1	1664	841
Ion CHICU	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	1	1693	874
Irina VLAH	Candidată independentă	1	1612	865

Frecvența, durata apariției și a intervenției directe a reprezentanților partidelor politice în știri, sec.

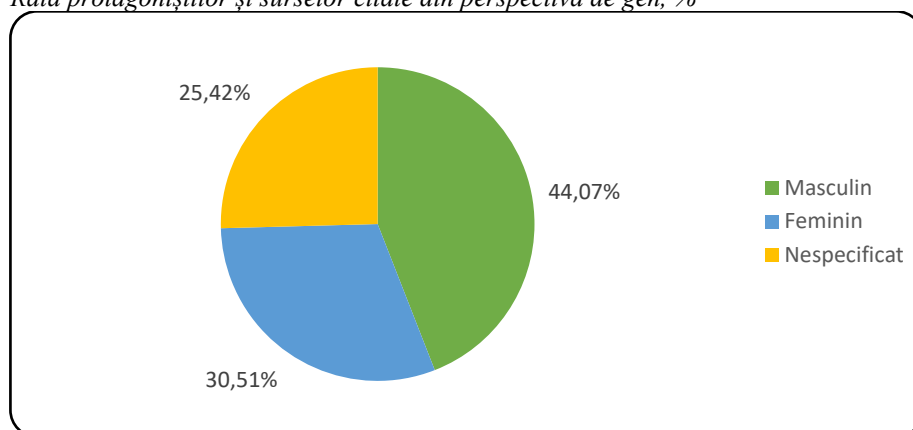
Protagoniști	Frecvența	Durata apariției (sec)	Durata vorbirii directe (sec)
Ex-Partidul Politic „Șor”	6	39	0
Partidul Politic „VICTORIE”	3	16	0
Partidul Politic „ȘANSĂ”	1	3	0
Partid Politic Partidul „RENAȘTERE”	1	3	0

Frecvența, durata apariției și a intervenției directe a reprezentanților partidelor politice în dezbaterile privind referendumul constituțional republican, sec.

Protagoniști	Frecvența	Durata apariției (sec)	Durata vorbirii directe (sec)
Partid Politic Partidul „RENAȘTERE”	1	1309	732
Partidul Politic Partidul Verde Ecologist	1	1126	735
Partidul Politic MIȘCAREA RESPECT MOLDOVA	1	1107	682
Ex-Partidul Politic „Șor”	1	5	0
Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare	1	1302	730
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	1	5	0
Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	1	5	0
Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa	1	1297	731

Gender. Rata surselor/protagoniștilor de ambele sexe a fost în scădere în perioada de referință, comparativ cu raportul anterior (27 septembrie – 3 octombrie 2024). 44% din protagoniștii și sursele din materialele Moldova 1 au fost de sex masculin, în scădere cu aproape 13 puncte procentuale, iar rata surselor/protagoniștilor femei a fost de 30,5%, cu circa patru puncte procentuale mai puțin decât în perioada anterioară de raport.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %

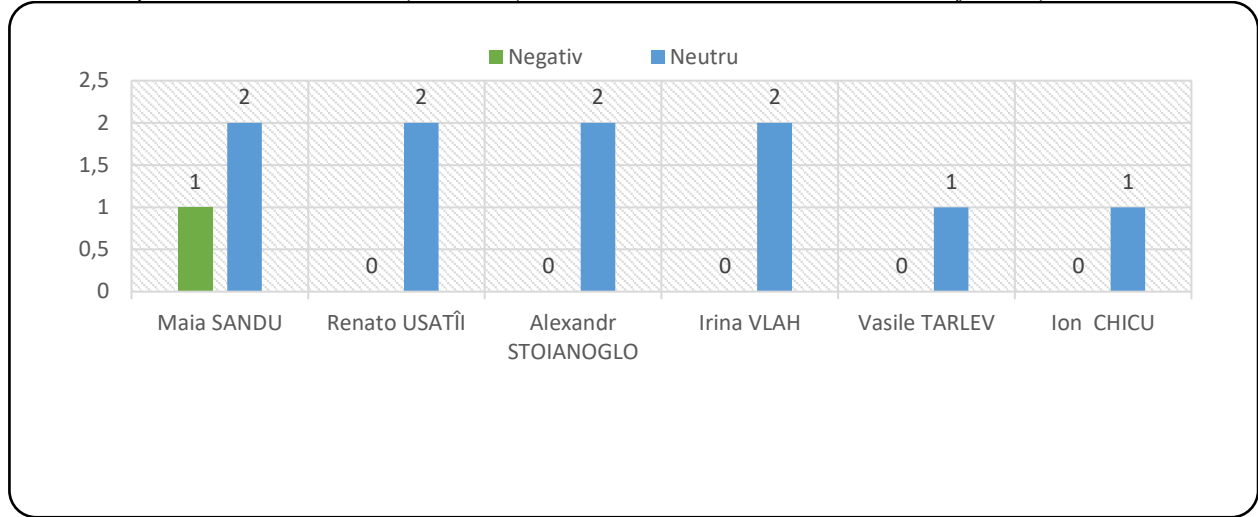

Tonalitate. Toți cei șase candidați la funcția de președinte al Republicii Moldova care au avut acces în știri/dezbateri în perioada de raport au fost prezentați neutri. Excepție face Maia Sandu care, menționată la una dintre dezbateri, a fost pusă în lumină negativă de contracandidații săi.

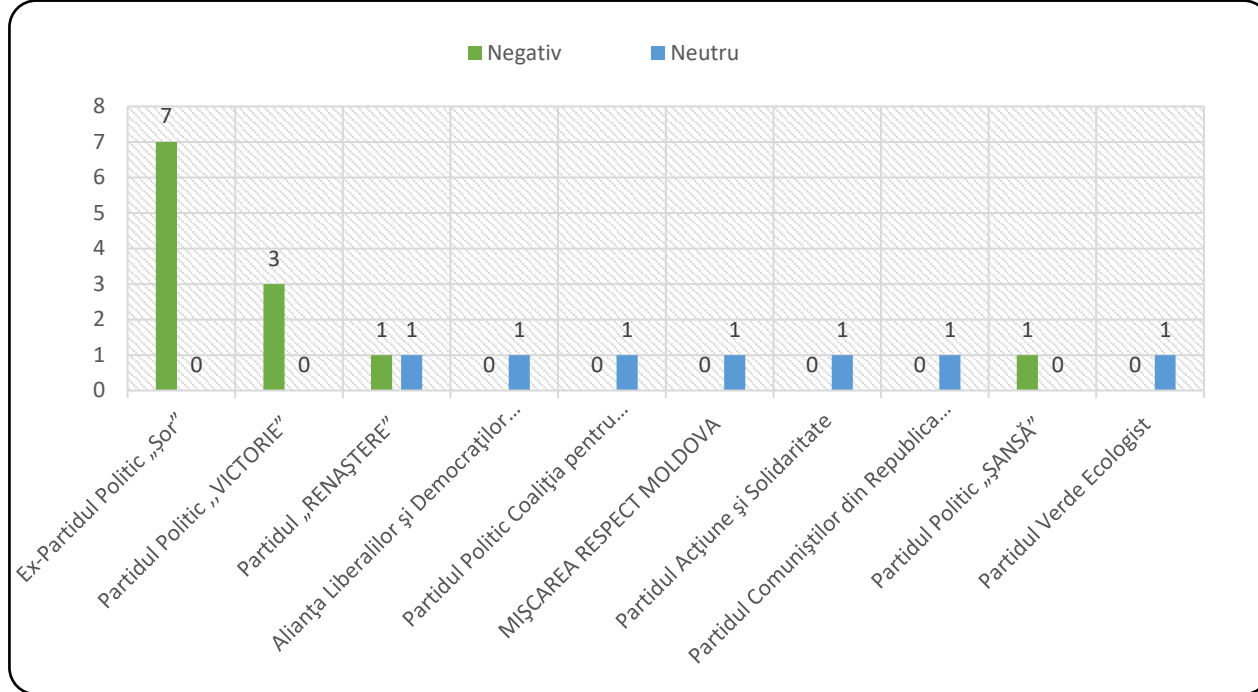
Cu excepția fostului Partid Șor, declarat neconstituțional, Partidului „VICTORIE”, Partidului „RENAȘTERE” și Partidului „ȘANSĂ”, celelalte formațiuni au avut apariții neutre. Ex-Partidul Șor a avut șapte apariții cu tonalitate negativă, Partidul „VICTORIE” – trei, iar ȘANSĂ” și „RENAȘTERE” – câte o apariție în care au fost puse în lumină negativă. Formațiunea „RENAȘTERE” a beneficiat și de o apariție neutră.

Cu referire la administrația publică centrală, Guvernul a avut o mențiune ce a pus Executivul în lumină negativă, iar altele nouă – în lumină pozitivă. Din cele patru apariții ale Președinției, una a fost pozitivă. Prin transfer de imagine, aceste materiale sunt în măsură să o avantajeze pe Maia Sandu.

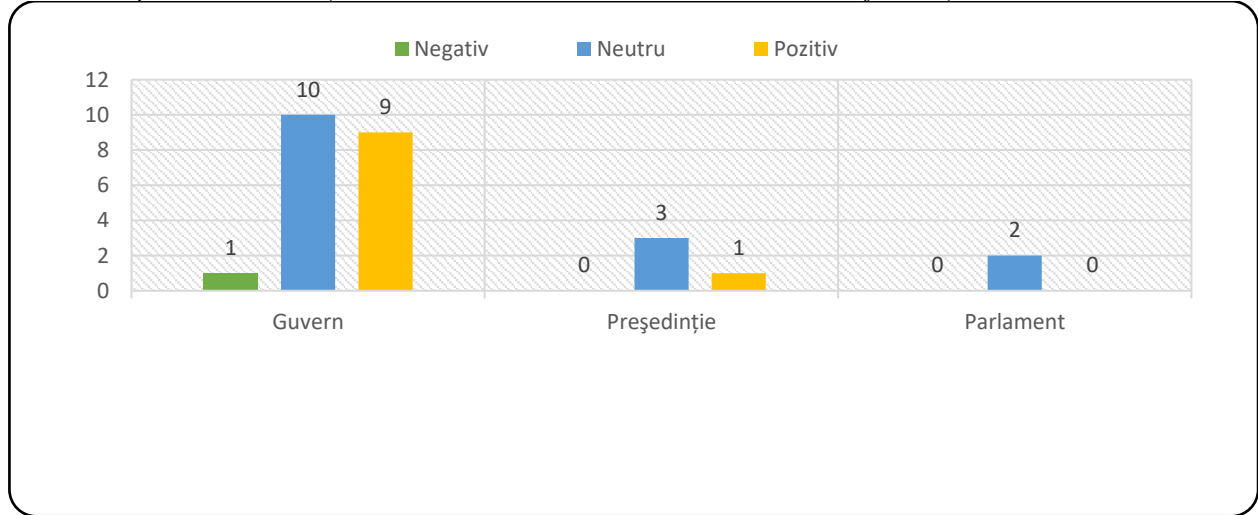
Tonalitatea prezentării candidadelor și candidaților în materialele cu caracter electoral, frecvența

Tonalitatea prezentării partidelor politice în materialele cu caracter electoral, frecvența

Tonalitatea prezentării instituțiilor statului în materialele cu caracter electoral, frecvența

În perioada de raport, postul de televiziune N4 a difuzat 24 de știri cu caracter electoral direct și indirect, două emisiuni, fiecare divizată în două, și două dezbateri electorale. Materialele monitorizate au avut un volum total de circa 387 de minute sau 6,4 ore. 21 dintre știrile relevante acestei monitorizări au fost incluse în interiorul buletinelor, iar trei au fost difuzate la începutul programelor informative.

Tematica. N4 a reflectat domeniul politic în 11 materiale, inclusiv în cele două emisiuni și cele două dezbateri. Despre problemele sociale N4 a informat în cinci știri, iar despre integrarea europeană în patru. Alte subiecte precum cele privind sănătatea, relațiile externe, procesul electoral, cultura, corupția electorală, referendumul sau armata au fost reflectate în una-două știri.

În perioada de raport, N4 a informat despre vizitele la Chișinău ale oficialilor de peste hotare, ajutoare venite din UE pentru Republica Moldova, dosare privind coruperea alegătorilor, rezultate ale unui sondaj de opinie, promisiuni ale unor candidați la funcția de șef al statului, primii cetățeni din diasporă care și-au exercitat dreptul la vot etc. Postul de televiziune a mai pus pe post materiale de tip Vox Populi preluate de la unele instituții media din regiunile Republicii Moldova despre integrarea țării în UE și a informat despre decizii ale Guvernului sau activități/evenimente cu participarea reprezentanților Executivului.

Edițiile emisiunii „Puterea a patra”, devenite în perioada anterioară de raport programe de informare electorală, în cadrul cărora concurenții electorali pot face agitație electorală, i-au avut în calitate de invitați pe Ion Chicu, Andrei Năstase, Octavian Țicu și Victoria Furtună. La cele două dezbateri, au participat Octavian Țicu, Irina Vlah, Renato Usatîi și Grigore Novac, din partea PSRM, care l-a reprezentat pe Alexandr Stoianoglo.

Protagoniști/surse. Conținutul jurnalistic cu caracter electoral direct și indirect a citat și/sau menționat de cele mai multe ori exponenți ai Executivului (prim-ministru, miniștri, secretari de stat) care au avut 36 de apariții/mențiuni cu o durată de 2614 secunde și o intervenție directă de 438 de secunde. Surse frecvent citate au fost și cetățenii (30), în special în material de tip Vox Populi. Alte surse la care s-a făcut referire în materialele de la N4 au fost diplomații/oficialii străini – de șase ori, dar și angajați ai Guvernului – de patru ori. Dintre instituțiile statului, Guvernul a fost succedat de Parlament care a beneficiat de șapte apariții/mențiuni cu o durată de 281 de secunde și intervenție directă de 152 de secunde. Președinția a avut trei apariții/mențiuni, cu o durată de 70 secunde și intervenție directă de 50 de secunde.

Toți candidații la funcția de șef al statului au avut acces în materialele monitorizate. Atât în știri, cât și în emisiuni și dezbateri, Maia Sandu a avut cele mai multe mențiuni/apariții, fiind urmată de Alexandr Stoianoglo, Renato Usatîi și Irina Vlah. După durata apariției și a intervenției directe, lider este Octavian Țicu care, în perioada de raport, a fost invitat într-o dezbateri și în una dintre emisiuni.

Dintre partidele politice, cel mai mare număr de apariții/mențiuni l-a avut PAS, urmat de PSRM și fostul Partid Șor, declarat neconstituțional. Singura formațiune care a avut intervenție în direct a fost PAS cu 37 de secunde, aceeași formațiune având și cea mai lungă durată a apariției indirecte - 826 de secunde.

Frecvența, durata apariției și a intervenției directe a candidatelor și candidaților electorali în știri și emisiuni, sec.

Protagoniști	Afiliere politică	Frecvența	Durata apariției (sec)	Durata vorbirii directe (sec)
Maia SANDU	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	8	1385	59
Alexandr STOIANOGLO	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	7	159	78
Renato USATÎI	Partidul Politic „Partidul Nostru”	5	59	6
Victoria FURTUNĂ	Candidată independentă	5	2775	2615
Tudor ULIANOVSKI	Candidat independent	4	45	0
Irina VLAH	Candidată independentă	4	65	14

Ion CHICU	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	3	2863	2680
Octavian ȚÎCU	Blocul Electoral „ÎMPREUNĂ”	2	2752	2680
Andrei NĂSTASE	Candidat independent	2	2930	2800
Vasile TARLEV	Partidul Politic Partidul pentru Viitorul Moldovei	1	15	0
Natalia MORARI	Candidată independentă	1	20	0

Frecvența, durata apariției și a intervenției directe a candidatelor și candidaților electorali în dezbateri, sec.

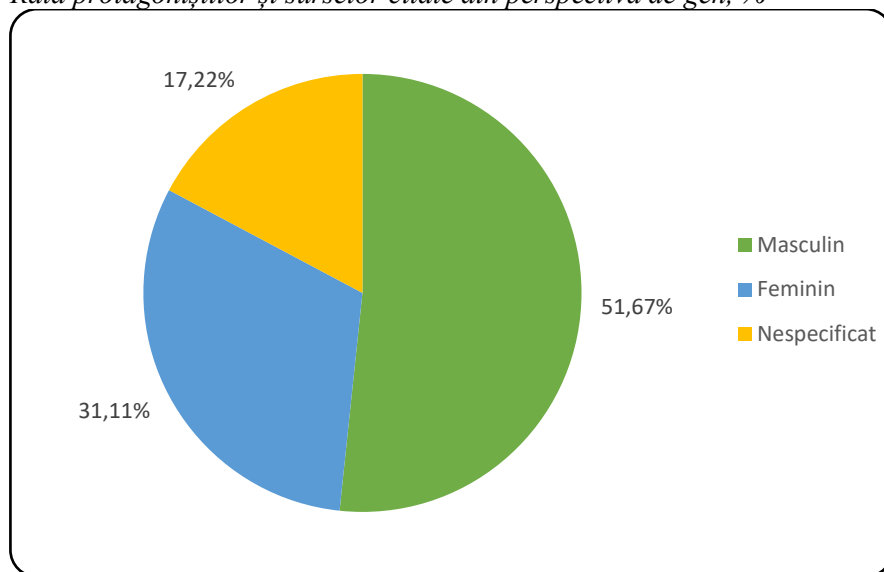
Protagoniști	Afilieră politică	Frecvența	Durata apariției (sec)	Durata vorbirii directe (sec)
Irina VLAH	Candidat independent	2	3005	1590
Maia SANDU	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	2	730	0
Vasile TARLEV	Partidul Politic Partidul pentru Viitorul Moldovei	1	5	0
Renato USATÎI	Partidul Politic „Partidul Nostru”	1	3000	1750
Alexandr STOIANOGLO	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	1	3000	1625
Octavian ȚÎCU	Blocul Electoral „ÎMPREUNĂ”	1	2000	1800

Frecvența, durata apariției și a intervenției directe a partidelor politice în știri, emisiuni, dezbateri sec.

Protagoniști	Frecvența	Durata apariției (sec)	Durata vorbirii directe (sec)
Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	14	826	37
Ex-Partidul Politic „Șor”	6	70	0
Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	6	72	0
Partidul Politic „VICTORIE”	3	36	0
Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	2	10	0
Partidul politic „Partidul Nostru”	2	10	0
Blocul Electoral „ÎMPREUNĂ”	2	55	0
Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor	1	2	0
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	1	5	0
Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare	1	15	0

Gender. Peste 51,6% dintre protagoniștii și sursele din materialele relevante acestei monitorizări au fost de sex masculin, în creștere cu circa trei puncte procentuale comparativ cu perioada 27 septembrie – 3 octombrie 2024. Femeilor le-au revenit 31,1%, cifra crescând cu un punct procentual.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %

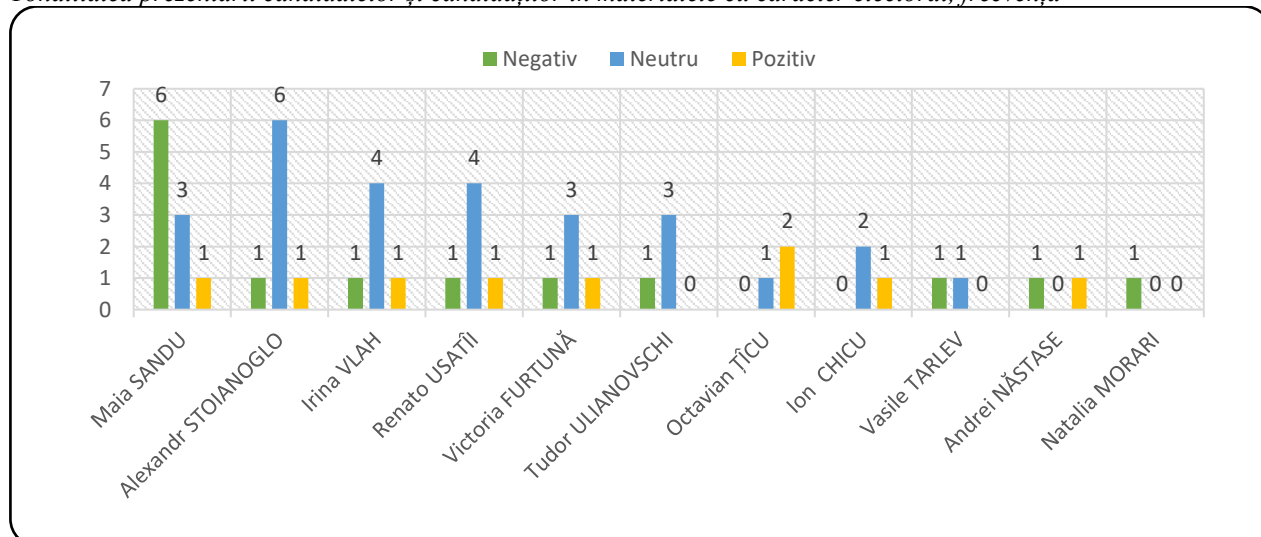
Tonalitate. Ca și în perioadele precedente, N4 a avut o abordare diferită în raport cu concurenții electorali, cu instituțiile statului, dar și cu partidul de guvernământ, PAS, în știri și în emisiuni/dezbateri.

Maia Sandu, candidata cu cele mai multe mențiuni/apariții, a fost defavorizată de șase ori în emisiuni și dezbateri. Tot ea a avut o apariție care a avantajat-o în știri și trei apariții/mentțiuni neutre. Două apariții care l-au avantajat a avut Octavian Țicu, candidatul care a participat la o emisiune și o dezbateri. Câte o apariție/mentțiune ce i-a dezavantajat au avut Alexandr Stoianoglo, Renato Usatfi, Irina Vlah, Victoria Furtună, Tudor Ulianoschi, Vasile Tarlev, Andrei Năstase și Natalia Morari. Pe de altă parte, unii dintre ei au avut și câte o apariție ce i-a avantajat - Alexandr Stoianoglo, Renato Usatfi, Irina Vlah, Victoria Furtună, Andrei Năstase, precum și Ion Chicu.

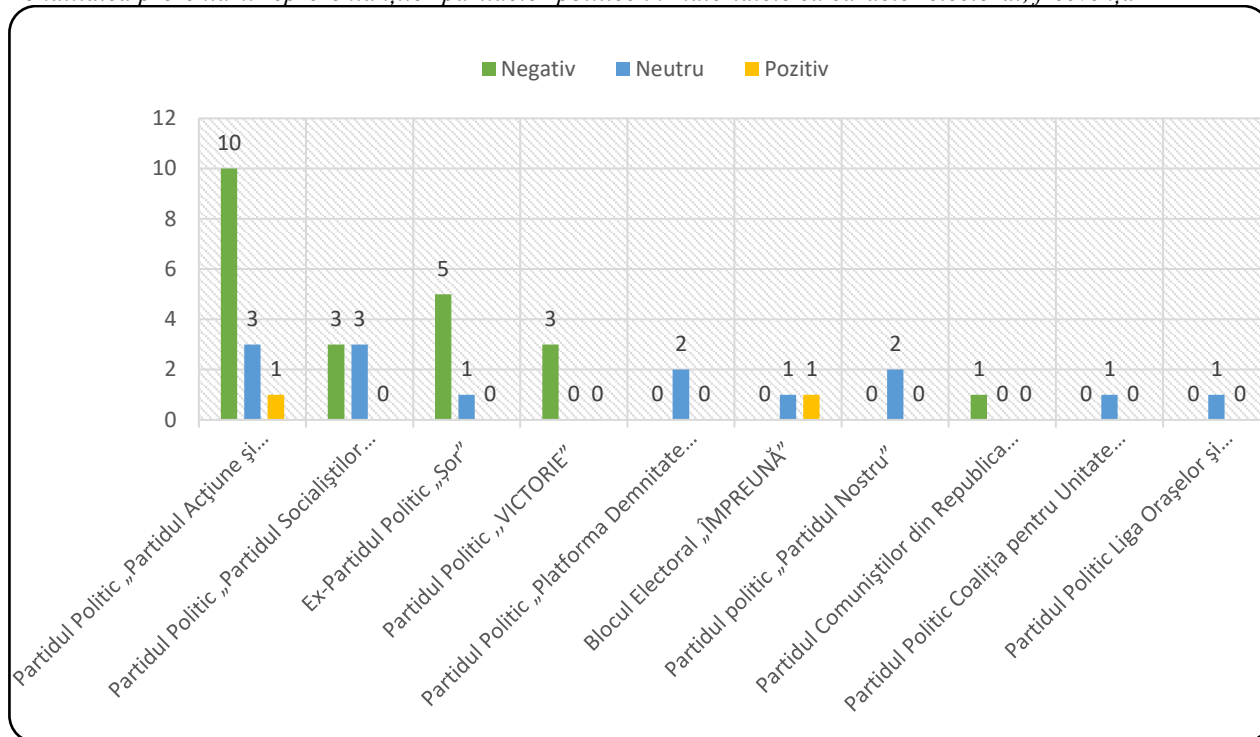
În cazul partidelor politice, PAS a fost defavorizat de tonalitatea negativă de zece ori, în cadrul emisiunilor și dezbaterilor, și a fost avantajat o dată în știri. Fostul Partid Șor, declarat neconstituțional, a avut cinci apariții/mentțiuni ce l-a pus în lumină negativă. Câte trei apariții în lumină negativă au avut PSRM și Partidul „VICTORIE”, iar PCRm a fost defavorizat o singură dată. În celelalte cazuri, formațiunile politice au avut apariții/mentțiuni neutre.

Dintre instituțiile statului, cele mai multe mențiuni în lumină negativă le-a avut Guvernul (18), care a avut și cele mai multe apariții în lumină pozitivă (11). Parlamentul a avut patru apariții prin care a fost pus în lumină pozitivă și una în lumină negativă, iar Președinția - câte o apariție în lumină negativă și pozitivă. Prin transfer de imagine, aceste apariții/mentțiuni au favorizat-o și, respectiv, defavorizat-o pe Maia Sandu, candidata partidului de guvernământ.

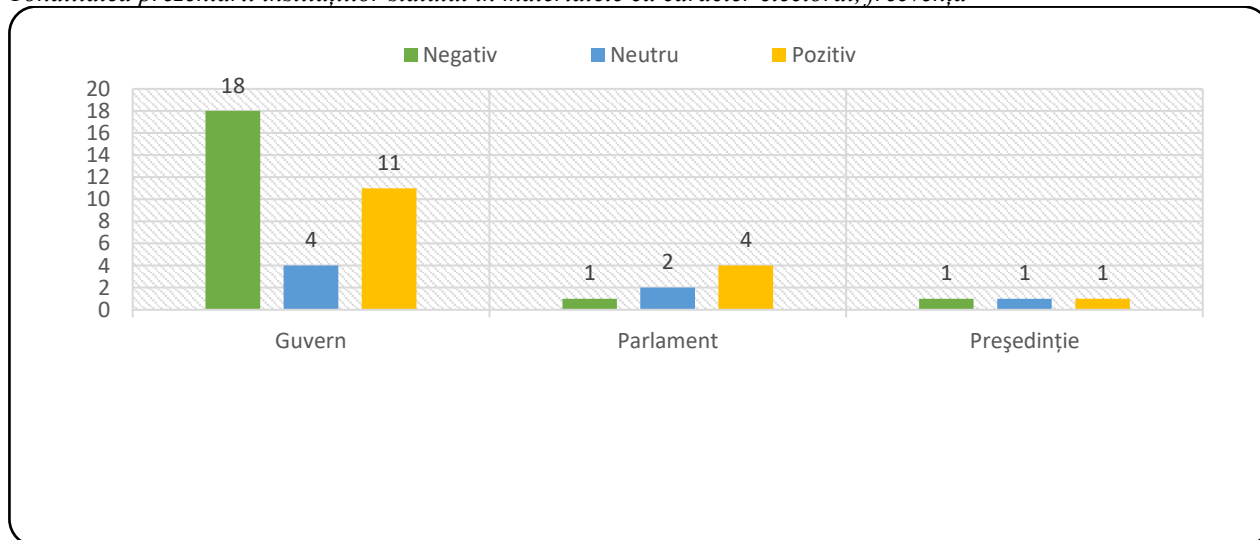
Tonalitatea prezentării candidatelor și candidaților în materialele cu caracter electoral, frecvența

Tonalitatea prezentării reprezentanților partidelor politice în materialele cu caracter electoral, frecvența

Tonalitatea prezentării instituțiilor statului în materialele cu caracter electoral, frecvența

Pro TV Chișinău

Pro TV Chișinău a difuzat 28 de știri și o emisiune, relevante acestei monitorizări. Materialele jurnalistice analizate au avut un volum de aproape 124 de minute sau puțin peste două ore. 23 dintre știrile monitorizate au fost inserate în interiorul programului informativ, iar cinci au fost difuzate la începutul buletinelor.

Tematica. În câte șapte materiale, Pro TV Chișinău a reflectat procesul electoral și domeniul politic. Corupția a fost reflectată în șase știri, relațiile externe – în trei, iar integrarea europeană în două. Alte subiecte precum cele privind referendumul, educația, domeniul economic, integritatea au fost abordate în câte un material. În perioada de raport, Pro TV Chișinău a informat despre vizitele oficialilor străini la Chișinău și sprijinul oferit Republicii Moldova, tentativele de fraudare a alegerilor prin coruperea alegătorilor, încălcările comise în campania electorală sesizate de către societatea civilă, problema dezinformării care s-a intensificat în contextul alegerilor, rezultatele unui sondaj de opinie, rezoluția Parlamentului European de sprijin a Republicii Moldova împotriva ingerinței Rusiei înaintea scrutinelor de pe 20 octombrie 2024,

activitățile de campanie ale candidaților etc. În cadrul emisiunii „În Profunzime”, moderatoarea și invitații au analizat desfășurarea campaniei electorale și problemele care se conturează în jurul acesteia.

Protagoniști/surse. Pro TV Chișinău a citat în calitate de surse reprezentanți ai societății civile (14 ori), cetățeni (11 ori), reprezentanți ai organelor de drept (8 ori), diplomați/oficiali străini (7 ori).

Prin apariții și/sau mențiuni, toți cei 11 concurenți electorali au avut acces în știrile Pro TV Chișinău. Pe primele locuri sunt Maia Sandu și Victoria Furtună cu cinci și patru apariții/mențiuni, respectiv. Ceilalți concurenți electorali au avut câte două sau câte trei apariții/mențiuni. Cu referire la formațiunile politice, fostul Partid Șor, declarat neconstituțional, a fost lider cu 16 apariții/mențiuni, fiind urmat de Partidul „VICTORIE” cu zece apariții/mențiuni. Formațiunile politice nu au avut intervenții în direct.

Dintre instituțiile statului, opt apariții/mențiuni au avut reprezentanții Guvernului cu o durată totală a apariției de 208 secunde și intervenții în direct de 80 de secunde. Executivul este urmat de Președinție cu patru apariții/mențiuni, o durată totală a apariției de 105 secunde și intervenții în direct de 40 de secunde. Parlamentul a avut trei mențiuni, cu o durată totală a apariției de 15 secunde, fără intervenție în direct.

Frecvența, durata apariției și a intervenției directe a candidatelor și candidaților electorali în știri și emisiuni, sec.

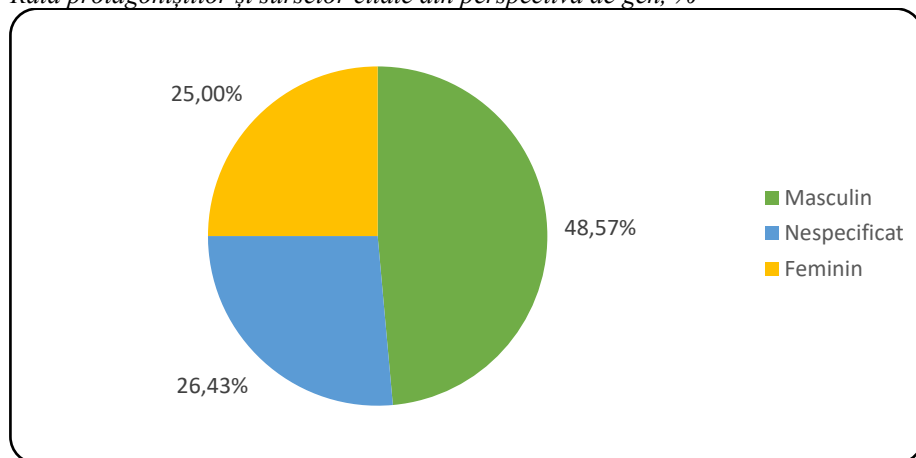
Protagoniști	Afilieră politică	Frecvența	Durata apariției (sec)	Durata vorbirii directe (sec)
Maia SANDU	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	5	93	12
Victoria FURTUNĂ	Candidată independentă	4	59	0
Renato USATÎI	Partidul Politic „Partidul Nostru”	3	51	16
Irina VLAH	Candidată independentă	3	41	10
Ion CHICU	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	3	48	10
Alexandr STOIANOGLO	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	3	69	6
Andrei NĂSTASE	Candidat independent	2	36	10
Tudor ULIANOVSKI	Candidat independent	2	26	8
Natalia MORARI	Candidată independentă	2	40	15
Octavian ȚÎCU	Blocul Electoral „ÎMPREUNĂ”	2	38	14
Vasile TARLEV	Partidul Politic Partidul pentru Viitorul Moldovei	2	38	10

Frecvența, durata apariției și a intervenției directe a reprezentanților partidelor politice în știri, sec.

Protagoniști	Frecvența	Durata apariției (sec)	Durata vorbirii directe (sec)
Ex-Partidul Politic „Șor”	16	215	0
Partidul Politic „VICTORIE”	10	93	0
Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	3	22	0
Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	2	13	0
Partidul Politic Partidul Verde Ecologist	1	8	0
Partidul Politic Partidul Social Democrat European	1	12	0
Blocul Electoral „ÎMPREUNĂ”	1	12	0
Partid Politic Partidul „RENAȘTERE”	1	5	0
Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională	1	8	0
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	1	6	0
Partidul politic „Partidul Nostru”	1	6	0
Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	1	10	0

Gender. 48,5% dintre protagoniștii și sursele din materialele monitorizate au fost de sex masculin, în scădere cu circa 4,5 puncte procentuale comparativ cu perioada anterioară de raport. Femeile au fost citate/menționate cu aproape două puncte procentuale mai mult. În perioada de referință, rata femeilor a fost de 26,4%.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %

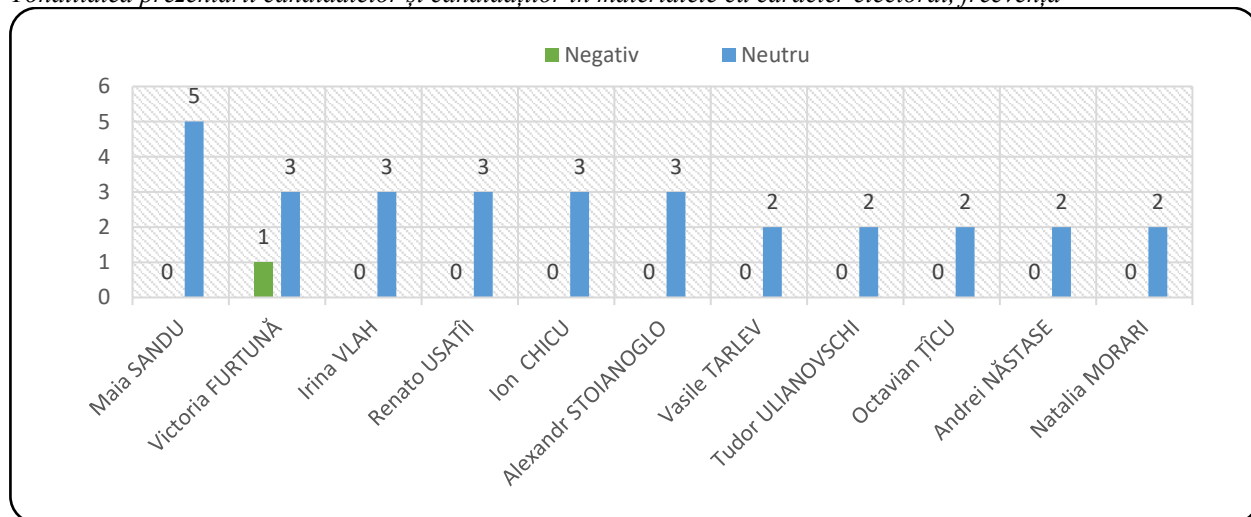

Tonalitate. Cu excepția Victoriei Furtună care a fost dezavantajată într-un material, ceilalți concurenți electorali au beneficiat de tonalitate neutră în materialele Pro TV Chișinău.

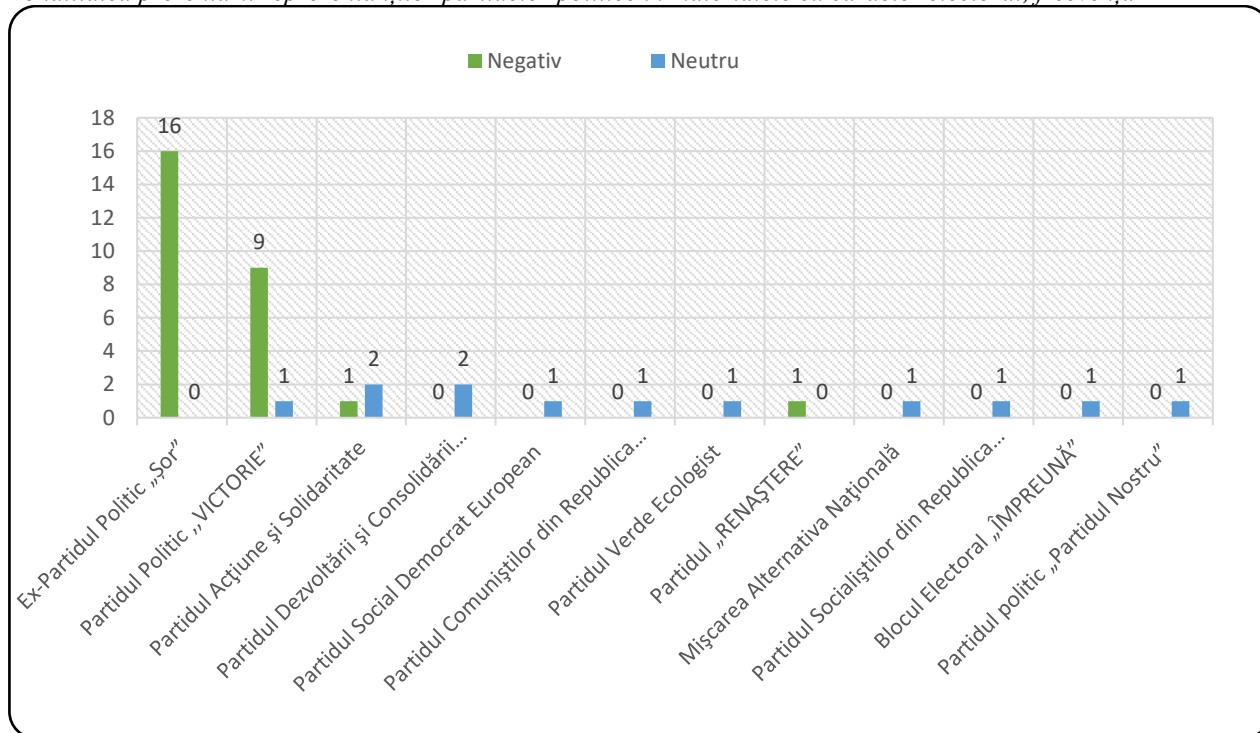
Dintre partidele politice, fostul Partid Șor a apărut în lumină negativă în toate cele 16 apariții/mențiuni, iar Partidul „VICTORIE” a fost defavorizat în nouă materiale din cele zece în care a fost vizat. Partidele „RENAȘTERE” și PAS au fost dezavantajate câte o dată. În celelalte situații, formațiunile politice au avut parte de reflectare neutră.

Cu excepția a două situații când Guvernul și Președinția au beneficiat de câte o apariție ce le-a avantajat, în celelalte cazuri instituțiile statului au fost tratate neutru.

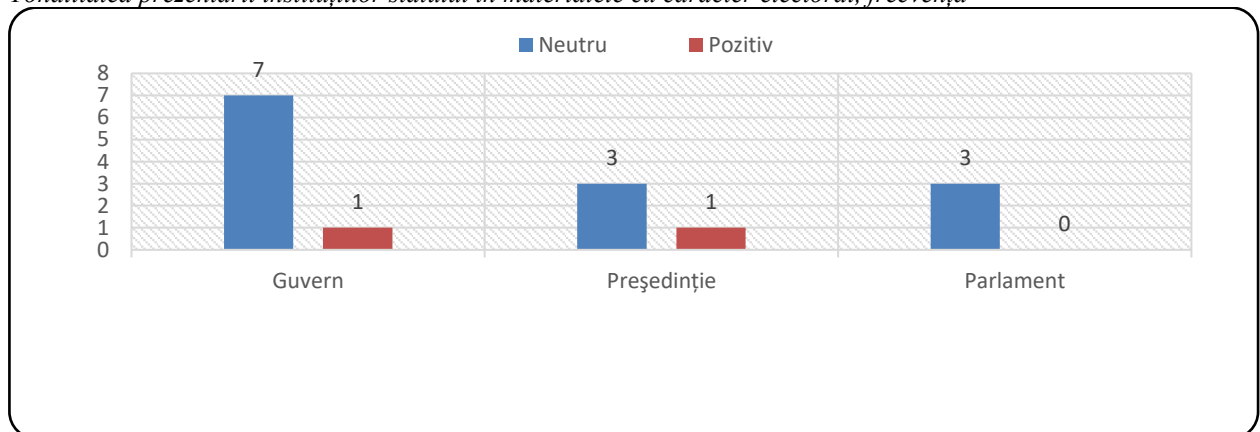
Tonalitatea prezentării candidatelor și candidaților în materialele cu caracter electoral, frecvența

Tonalitatea prezentării reprezentanților partidelor politice în materialele cu caracter electoral, frecvența

Tonalitatea prezentării instituțiilor statului în materialele cu caracter electoral, frecvența

TV8

În perioada de raport, TV 8 a difuzat 26 de știri relevante monitorizării și cinci emisiuni cu caracter electoral direct și indirect, cu durata totală de 366 de minute sau 6,1 ore. Majoritatea știrilor au fost inserate în interiorul buletinelor de știri, iar patru au fost primele din buletine.

Tematica. Printre subiectele reflectate cel mai des s-au numărat corupția electorală (6), procesul electoral și infracțiuni (câte 5), urmate de domeniul politic și integrarea europeană (câte 4) etc. Postul nu a reflectat activitățile de campanie ale candidaților și candidaților electorali, reflectând sumar campania prin prisma activităților CEC și a societății civile (tiparul buletinelor de vot, distrugerea a 26 de mii de buletine în contextul deschiderii doar a două secții de votare în Rusia, rapoarte de monitorizare privind mersul campaniei) și a multiplelor activități ale poliției (percheziții, arestări, amenzi) pentru a preveni finanțarea ilegală a partidelor și coruperea alegătorilor. Candidații electorali au fost menționați/citați în știri și emisiuni ca parte a investigațiilor jurnalistice cu accent pe lipsa de integritate a acestora. Printre subiectele electorale indirecte se numără știrile privind Rezoluția UE în sprijinul Republicii Moldova, indemnizații unice pentru pensionari, promisiuni din partea UE de a acorda 1,8 miliarde de euro, cu apariția în cadru a reprezentanților administrației publice centrale.

Protagoniști/surse. De cele mai multe ori, știrile și emisiunile relevante au citat/menționat cetățeni în calitate de surse/protagoniști – 31 de ori, urmați de reprezentanții poliției și ai procuraturii (8), CEC (6), APL și experți (câte 5).

Din perspectiva frecvenței aparițiilor, candidații electorali citați/menționați de cele mai dese ori în știri au fost Victoria Furtună și Maia Sandu, iar din perspectiva duratei aparițiilor indirecte și directe, pe primele două locuri se situează Victoria Furtună și Vasile Tarlev. Aproape jumate din numărul total de candidați (5 din 11) au fost doar menționați lapidar, fără a avea intervenții directe în știri și emisiuni.

Partidele politice au fost rareori citate/menționate, primele în top după frecvență și durata aparițiilor fiind fostul Partid Șor și Partidul „VICTORIE” (în contextul dosarelor instrumentate de poliție și procuratură). PSRM este singurul partid care a avut intervenție directă.

Reprezentanții administrației publice centrale (Parlament, Guvern, Președinție) au fost mai rar citați/menționați în materialele relevante. Guvernul a avut șase apariții, cu 307 secunde spațiu pentru apariții indirecte și 236 de secunde vorbire directă, iar reprezentanții Președinției au avut două apariții de 37 de secunde și 25 de secunde intervenție directă. Cei ai Parlamentului au fost doar menționați o dată.

Frecvența, durata apariției și a intervenției directe a candidatelor și candidaților electorali în știri și emisiuni, sec.

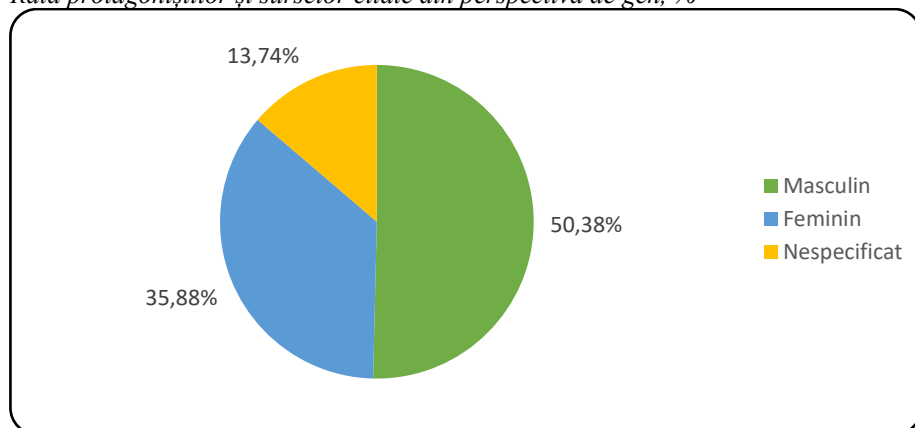
Protagoniști	Afilieră politică	Frecvența	Durata apariției (sec)	Durata vorbirii directe (sec)
Victoria FURTUNĂ	Candidată independentă	6	1337	71
Maia SANDU	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	4	25	0
Vasile TARLEV	Partidul Politic Partidul pentru Viitorul Moldovei	3	1637	131
Alexandr STOIANOGLO	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	3	255	22
Natalia MORARI	Candidată independentă	3	920	92
Irina VLAH	Candidată independentă	2	305	0
Renato USATÎI	Partidul Politic „Partidul Nostru”	2	10	0
Andrei NĂSTASE	Candidat independent	1	5	0
Octavian ȚÎCU	Blocul Electoral „ÎMPREUNĂ”	1	5	0
Ion CHICU	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	1	5	0
Tudor ULIANOVSKI	Candidat independent	1	5	0

Frecvența, durata apariției și a intervenției directe a partidelor politice în știri și emisiuni, sec.

Protagoniști	Frecvența	Durata apariției (sec)	Durata vorbirii directe (sec)
Ex-Partidul Politic „Șor”	10	125	0
Partidul Politic „VICTORIE”	7	55	0
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	3	96	60
Partidul „RENAȘTERE”	2	30	0

Gender. Din perspectiva asigurării egalității de gen, balanța a fost înclinată spre sursele de sex masculin – 50,38% față de 35,88% - surse de sex feminin, datele fiind mai mult sau mai puțin similare cu cele înregistrate în perioada precedentă de raport.

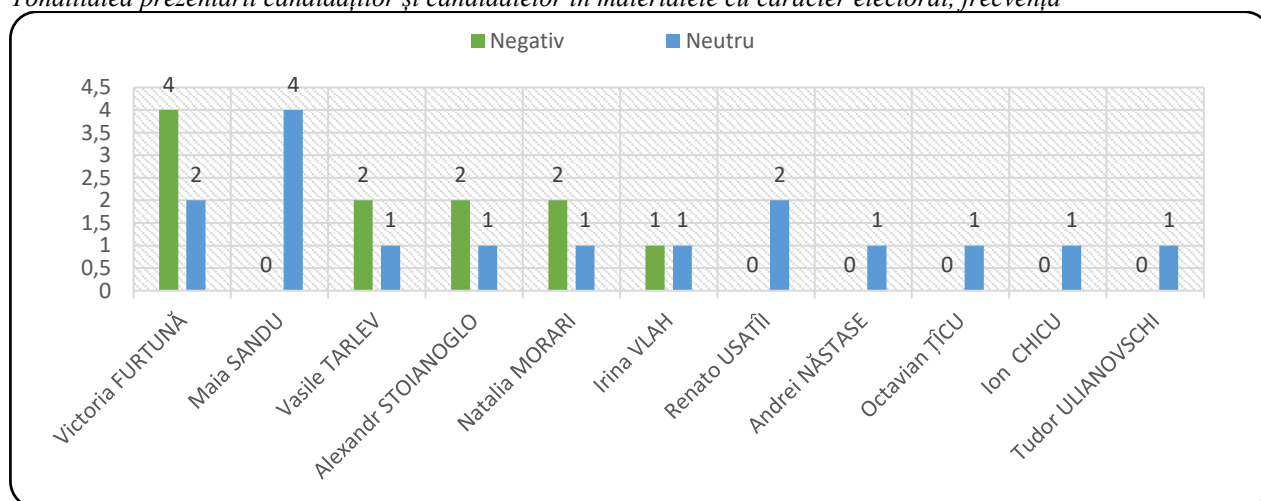
Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %

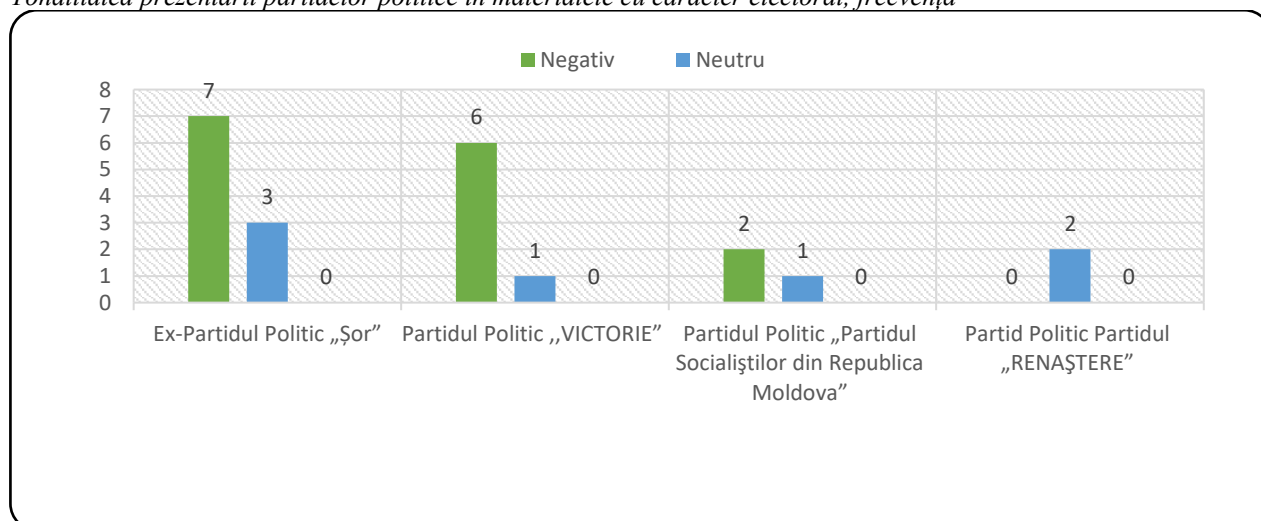
Tonalitate. Tonalitatea reflectării candidaților electorali a fost diferită, mai mult negativă pentru unii: Victoria Furtună – patru apariții negative și două neutre, Vasile Tarlev, Alexandr Stoianoglo, Natalia Morari – câte două negative și una neutră fiecare, și Irina Vlah – o apariție negativă și una neutră, restul candidaților fiind reflectați neutru.

Tonalitatea reflectării ex-Partidului Șor și a Partidului „VICTORIE” a fost preponderent negativă (7 și 6 ori, fiecare). APC a fost prezentată mai mult neutru (6 ori în total), dar și pozitiv (3 ori).

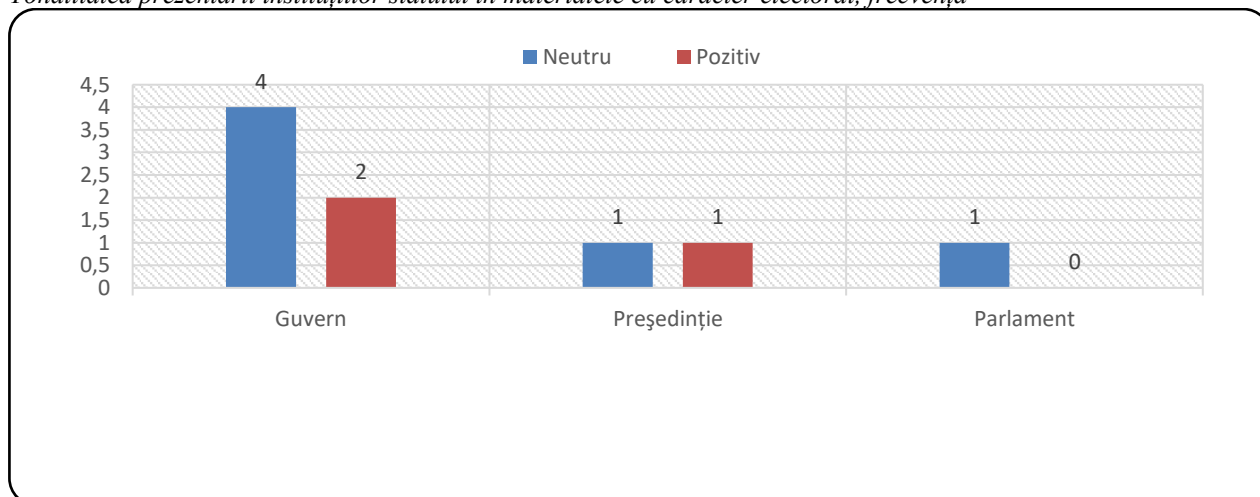
Tonalitatea prezentării candidaților și candidatelor în materialele cu caracter electoral, frecvența

Tonalitatea prezentării partidelor politice în materialele cu caracter electoral, frecvența

Tonalitatea prezentării instituțiilor statului în materialele cu caracter electoral, frecvența

TVC21

TVC21 a difuzat 23 de știri și șase emisiuni relevante acestei monitorizări, cu un volum total de circa 474 de minute sau aproape opt ore. Știrile au fost incluse în cadrul News Digest, un buletin informativ scurt. Una dintre știri a fost inclusă la începutul buletinului, iar altele patru la finalul programului informativ.

Tematica. Prin știrile și emisiunile puse pe post, TVC21 a reflectat cel mai mult domeniul politic (13), urmat de procesul electoral (6), corupție (4), integrare europeană (2). Alte subiecte ce au vizat minoritățile, problemele sociale, domeniul economic, presa au fost reflectate în câte o știre.

Succint, TVC21 a informat despre unele activități ale unor concurenți electorali, precum și despre angajamentele lor sau declarații pe care le-au făcut, rezultatul unui sondaj în contextul campaniei electorale, relația cu România, observatorii de peste hotare delegați la alegerile din Republica Moldova, secțiile de votare ce vor fi deschise pe teritoriul Federației Ruse, tentativele de fraudare ale alegerilor prin coruperea alegătorilor etc. În cele șase emisiuni, moderatorii TVC21 au discutat cu invitații despre contextul electoral și politic din Republica Moldova. Printre invitați au fost și trei concurenți electorali din cei 11 înscriși în cursă: Octavian Țicu, Andrei Năstase și Victoria Furtună.

Protagoniști/surse. Materialele monitorizate i-au avut pe reprezentanții Guvernului cel mai des în calitate de protagoniști (14) cu o durată a apariției indirecte de 483 de secunde. Parlamentul a avut două apariții cu o durată totală de 20 de secunde.

Dintre concurenții electorali, cele mai multe apariții și/sau mențiuni le-a avut Maia Sandu, urmată de Vasile Tarlev și Victoria Furtună. Dintre cele șapte partide citate/menționate în perioada de raport, cele mai multe apariții/mențiuni le-a avut fostul Partid Șor și PAS cu câte patru apariții/mențiuni. Alte formațiuni au avut între una-trei apariții/mențiuni. Coaliția pentru Unitate și Bunăstare este lider la durata apariției (5899 de secunde) și intervenției directe (5571 de secunde), fapt ce se explică prin prezența lui Igor Munteanu, președintele acestui partid, la una dintre emisiuni.

Alte surse/protagoniști la care se face referire sunt reprezentanți ai Poliției cu trei apariții/mențiuni, urmași de CEC, experți și diplomați/oficiali străini (câte 2).

Frecvența, durata apariției și a intervenției directe a candidaților și candidaților electorali în știri și emisiuni, sec.

Protagoniști	Afilieră politică	Frecvența	Durata apariției (sec)	Durata vorbirii directe (sec)
Maia SANDU	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	11	362	0
Vasile TARLEV	Partidul Politic Partidul pentru Viitorul Moldovei	6	88	0

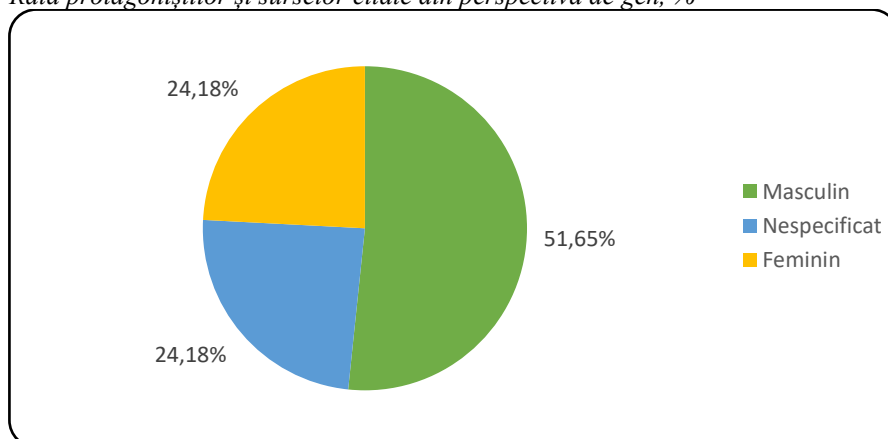
Victoria FURTUNĂ	Candidată independentă	5	2480	2245
Renato USATÎI	Partidul Politic „Partidul Nostru”	4	163	0
Andrei NĂSTASE	Candidat independent	4	2771	2926
Alexandr STOIANOGLO	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	4	169	22
Irina VLAH	Candidată independentă	3	63	30
Octavian ȚÎCU	Blocul Electoral „ÎMPREUNĂ”	3	2500	2241
Tudor ULIANOVSKI	Candidat independent	2	19	0
Ion CHICU	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	2	74	0
Natalia MORARI	Candidată independentă	2	19	0

Frecvența, durata apariției și a intervenției directe a reprezentanților partidelor politice în știri și emisiuni, sec.

Protagoniști	Frecvența	Durata apariției (sec)	Durata vorbirii directe (sec)
Ex-Partidul Politic „Șor”	4	28	0
Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	4	60	0
Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare	3	5899	5571
Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	3	25	0
Blocul Electoral „ÎMPREUNĂ”	2	42	0
Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională	1	20	0
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	1	10	0

Gender. Puțin peste 51% dintre sursele/protagoniștii la care s-a făcut referire în materialele de la TVC21 au fost de sex masculin, cu circa trei puncte procentuale în creștere comparativ cu perioada anterioară de raport. Rata femeilor a fost de 24%, cu circa trei puncte procentuale mai mult decât în perioada 27 septembrie – 3 octombrie 2024.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %

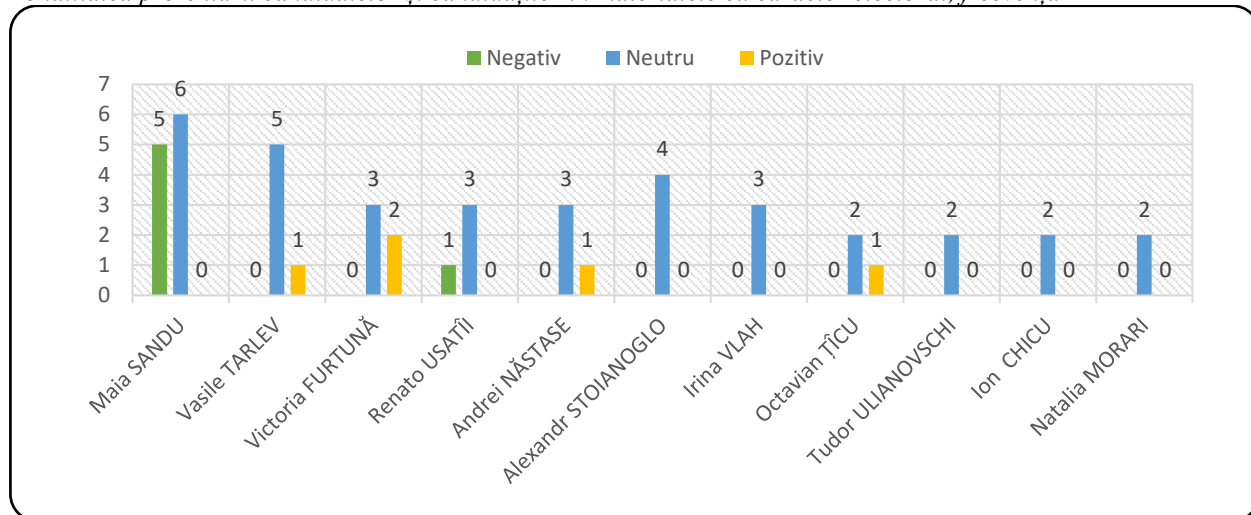

Tonalitate. În perioada de raport, Maia Sandu a fost defavorizată în cinci din cele 11 apariții/mențiuni. Dezavantajat de o apariție a fost și Renato Usatîi. Victoria Furtună a fost avantajată în două apariții, iar Vasile Tarlev și Octavian Țicu în câte o apariție.

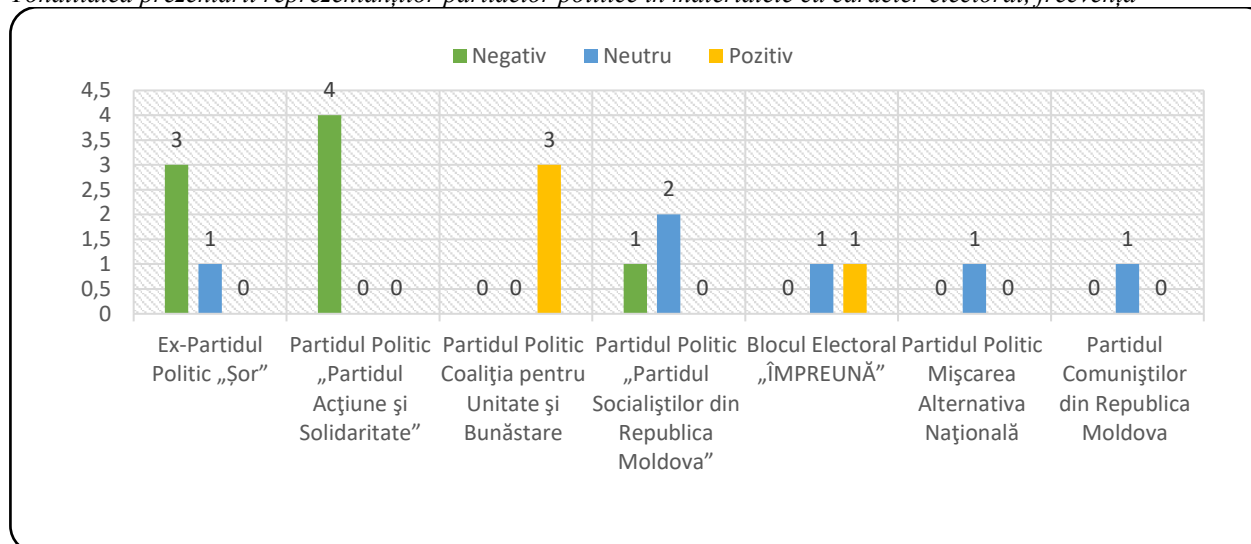
Cu referire la partidele politice, CUB a fost avantajat în toate cele trei apariții/mențiuni. PAS a fost pus în lumină negativă în toate cele patru apariții/mențiuni, ceea ce a dezavantajat-o pe Maia Sandu în calitate de candidată a acestei formațiuni. Fostul Partid Șor a fost dezavantajat în trei mențiuni din cele patru, iar PSRM într-o apariție din cele trei.

Apariții ce le-au pus în lumină negativă au avut și autoritățile publice centrale: Guvernul (10 din 14) și Președinția (1 din 2). Executivul a fost pus în lumină pozitivă în alte două apariții/mențiuni. Prin transfer de imagine, aparițiile în lumină negativă și pozitivă ale instituțiilor statului au defavorizat-o într-o măsură mai mare și, respectiv, avantajat-o într-o măsură mai mică pe Maia Sandu.

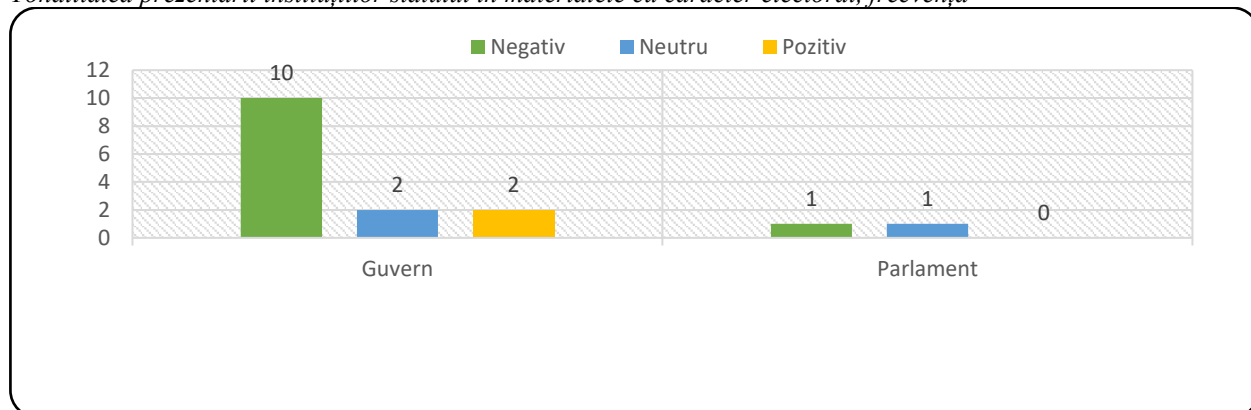
Tonalitatea prezentării candidatelor și candidaților în materialele cu caracter electoral, frecvența

Tonalitatea prezentării reprezentanților partidelor politice în materialele cu caracter electoral, frecvența

Tonalitatea prezentării instituțiilor statului în materialele cu caracter electoral, frecvența

În perioada 4-10 octombrie 2024, TVR Moldova a pus pe post 30 de știri și cinci emisiuni cu caracter electoral direct sau indirect, cu un volum total de 330 de minute sau 5,5 ore. Cele mai multe știri (25) au fost inserate în interiorul buletinelor, iar cinci au fost difuzate la începutul programului informativ.

Tematica. 11 materiale au reflectat domeniul politic, cinci – integrarea europeană, câte patru - corupția și procesul electoral. Problemele sociale și educația au fost reflectate în câte trei știri, iar relațiile externe – în două. Subiectelor din alte domenii precum cultura, sănătatea sau referendumul le-au fost dedicate câte o știre. TVR Moldova a reflectat vizitele premierului României, Marcel Ciolacu, a președintei Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, a președintelui Delegației Parlamentului European pentru relațiile cu Republica Moldova, Siegfried Mureșan, precum și ajutorul pe care l-a obținut Republica Moldova. Postul de televiziune a mai informat despre sumele cheltuite de candidați în campania electorală și constatările societății civile în acest context, promisiuni și angajamente ale concurenților, implicarea Bisericii în scrutin, posibilitatea de a solicita urna mobilă la domiciliu, tentativele de fraudare a alegerilor prin coruperea alegătorilor etc.

În emisiuni, TVR Moldova a abordat, între altele, extinderea UE și procesul de integrare europeană a Republicii Moldova, situația din Ucraina, problema dezinformării și impactul acesteia asupra alegerilor, imixtiunea Rusiei, sprijinul de 1,8 miliarde de euro oferite Republicii Moldova de UE etc.

Protagoniști/surse. În materialele relevante acestei monitorizări, de cele mai multe apariții și/sau mențiuni au beneficiat cetățenii (29), urmați de reprezentanții Guvernului (16). Spațiul care le-a fost alocat reprezentanților Guvernului (prim-ministru, miniștri, secretari de stat) a constituit 581 de secunde, cu intervenții directe de 387 de secunde. Președinția a avut cinci apariții cu o durată totală a apariției de 82 de secunde și cu intervenție directă de 54 de secunde, iar Parlamentul - patru apariții/mențiuni cu o durată totală a apariției de 90 de secunde și intervenție directă de 60 de secunde. Alte surse/protagoniști la care s-a făcut referire în materialele TVR Moldova au fost diplomații/oficialii de peste hotare și angajați ai Executivului (câte 10), experți (8), CEC (4) etc.

Toți candidații la funcția de președinte al Republicii Moldova au avut acces în știri. Cele mai multe apariții și/sau mențiuni le-a avut Maia Sandu, urmată de Renato Usatîi, Victoria Furtună, Vasile Tarlev și Alexandr Stoianoglo. Cu referire la formațiunile politice, în perioada de referință, exponenții fostului Partid Șor, declarat neconstituțional, au fost menționați cel mai des, de 14 ori. Acesta este urmat de PAS cu nouă apariții. Tot PAS are și cea mai lungă durată a apariției (4156), fiind și singura formațiune politică cu intervenție directă (3360). Cifrele se explică prin participarea unui reprezentant al partidului la una dintre emisiuni.

Frecvența, durata apariției și a intervenției directe a candidaților și candidaților electorali în știri și emisiuni, sec.

Protagoniști	Afilieră politică	Frecvența	Durata apariției (sec)	Durata vorbirii directe (sec)
Maia SANDU	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	8	537	77
Renato USATÎI	Partidul Politic „Partidul Nostru”	5	83	37
Victoria FURTUNĂ	Candidată independentă	5	136	55
Vasile TARLEV	Partidul Politic Partidul pentru Viitorul Moldovei	4	60	28
Alexandr STOIANOGLO	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	4	66	31
Irina VLAH	Candidată independentă	3	31	15
Tudor ULIANOVSKI	Candidat independent	2	45	32
Ion CHICU	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	2	47	23
Andrei NĂSTASE	Candidat independent	2	60	35

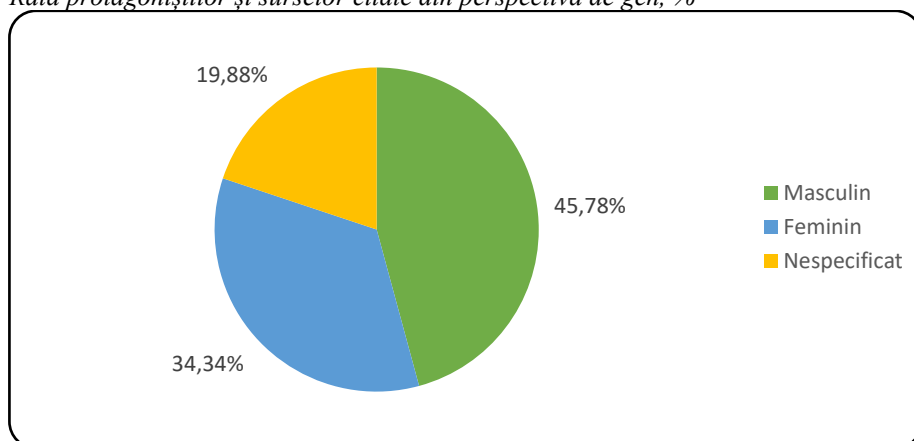
Octavian ȚÎCU	Blocul Electoral „ÎMPREUNĂ”	1	20	15
Natalia MORARI	Candidată independentă	1	22	11

Frecvența, durata apariției și a intervenției directe a partidelor politice în știri și emisiuni, sec.

Protagoniști	Frecvența	Durata apariției (sec)	Durata vorbirii directe (sec)
Ex-Partidul Politic „Șor”	14	692	0
Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	9	4156	3360
Partidul Politic „VICTORIE”	7	124	0
Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	3	13	0
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	2	18	0
Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională	1	3	0

Gender. Din perspectiva asigurării echilibrului de gen, în perioada de raport s-a redus rata surselor de sex masculin, cu circa 17 puncte procentuale, ajungând la 45,78%. Femeilor le-au revenit peste 34%, cu aproape 3,5 puncte procentuale mai mult decât în raportul pentru perioada 27 septembrie – 3 octombrie 2024.

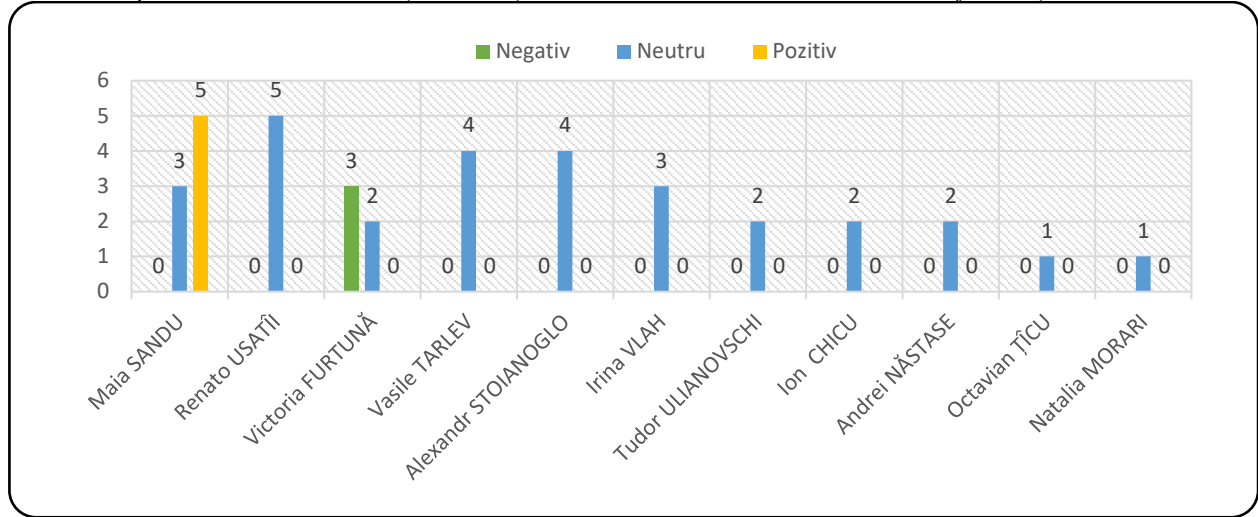
Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %

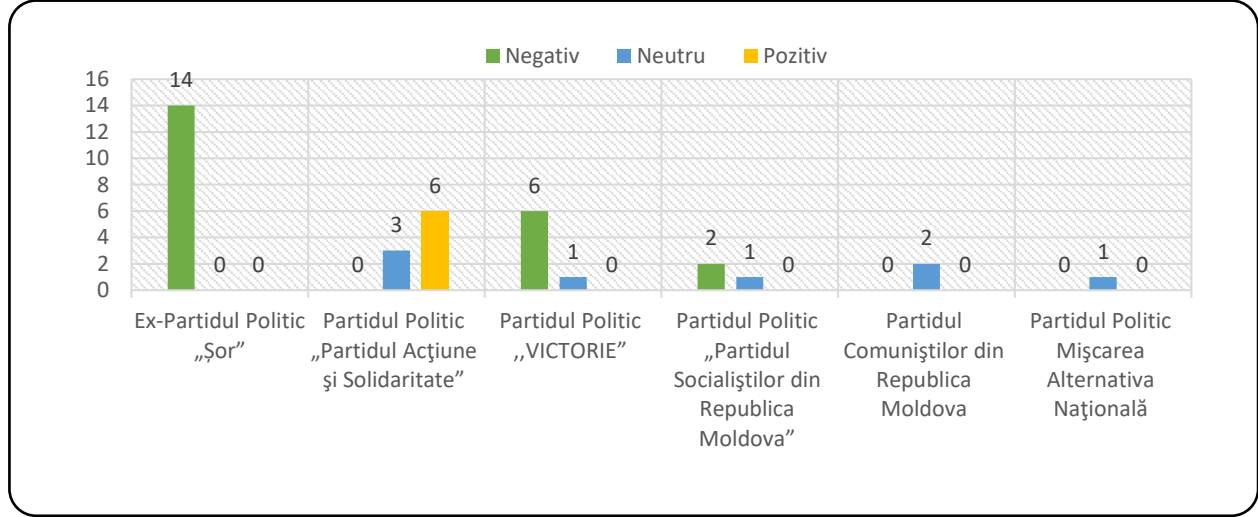
Tonalitate. În calitate de candidată, Maia Sandu a fost favorizată prin cinci apariții/mențiuni din totalul de opt, iar Victoria Furtună a fost dezavantajată prin trei apariții/mențiuni din totalul de cinci. Restul concurenților electorali au beneficiat de reflectare neutră. În cazul formațiunilor politice, toate cele 14 apariții ale fostului Partid Șor au avut tonalitate negativă. Partidul „VICTORIE” a avut șase apariții/mențiuni cu tonalitate negativă din totalul de șapte, iar PSRM a avut două apariții/mențiuni negative din totalul de trei. PAS a fost favorizat în șase materiale.

Dintre instituțiile statului, cele mai multe apariții în lumină pozitivă le-a avut Guvernul (11 din 16). Președinția și Parlamentul au avut două și, respectiv, o apariție cu tonalitate pozitivă. Prin transfer de imagine, aceste apariții o favorizează pe Maia Sandu, candidata partidului de guvernământ.

Tonalitatea prezentării candidadelor și candidaților în materialele cu caracter electoral, frecvența

Tonalitatea prezentării reprezentanților partidelor politice în materialele cu caracter electoral, frecvența

Tonalitatea prezentării instituțiilor statului în materialele cu caracter electoral, frecvența

